

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

DISIDENTŲ ŽODIS STREIKUOJANTIEMS LENKŲ DARBININKAMS

Disidentai Sovietų Sąjungoje paskelbė pareiškimą, kuriame streikuojantiems Lenkijos darbininkams išreiškia solidarumą. Pareiškimą yra pasirašęs ir Andrej Sakcharov'as, kuris ištremtas į Gorkio miestą jau nuo sausio mėn. 22 dienos.

Pasirašiusių eilės auga. Pareiškimą sakoma:

"Mieči lenkai bičiuliai, mes sekame su simpatija jūsų drąsias pastangas civilinėms ir ekonominėms teisėms išgauti savame krašte. Jūsų tvirtumas, susivaidymas, savitarpio draugystė ir vieningumas liudija pajėgumą ir duoda vilties, kad jūsų pastangos atneš vaisius. Skrupulingai principiniai laikydamiesi nesmurto metodo, jūs kuriate vienintelę įmanomą bazę demokratiniam Lenkijos vystymuisi ateityje.

Jūsų pastangos atstato dirbančiosios klasės garbę ir yra pavyzdys vienybės tarp darbininkų ir inteligentų. Broliai, mes su jumis."

KĄ LAIMI LENKIJOS STREIKUOTOJAI?

Po 17 dienų trukusio streiko, po nepaprastos Lenkijos Komunistų Partijos Centrinio Komiteto sesijos, lenkų darbininkai išsikovojo laisvas nuo Partijos profesines sąjungas ir teises streikuoti.

Toks susitarimas yra pirmasis komunistinių valstybių istorijoje, duodantis kai kurias teises dirbantiems, kuriomis jau seniai naudojasi /ir persinaudoja/ Vakarų valstybių darbininkai.

Streikavo Lenkijoje virš 350.000 darbininkų. Lech Walesa, vienas vadų streiko, pradedusio Lenino laivų statykloje Gdynės uoste pareiškė, kad dar yra 19 pageidavimų punktų. Jie, palyginant su laimėtais punktais, ne tiek svarbūs šiuo momentu.

Kitas streiko centras buvo Szczecin'e. Čia susitarime buvo garantuota ir amnestija tiems, kurie buvo suminti sąryšyje su streikais. Pažadėta darbininkams ne nutraukti atlyginimo už streiko dienas. Gdanske dėl to dar deramasi.

Susitarime įvesta pastaba, kad naujosios profesinės sąjungos turės "socialistinį charakterį". Pabrėžta taip pat, kad unijos turės "pilnas teises atstovauti darbininkus, bet neturės teisės užsianga-

žuoti politiškai, nes šiai rolei vadovauja vyriausybė". Iki dabar darbininkų veikla buvogižtai prižiūrima komunistų partijos.

Vienas darbininkų, išdėbęs prie laivų statybos 31 metų, pasisakė: "Aš vis dar neturiu gero buto, nė jokio automobilio".

Paskutinėmis žiniomis, nežiūrint didelio pavojaus, pradėjo streikuoti darbininkai 19 anglų kasyklų, kurios randasi Čekoslovakijos pasienyje.

NEUŽMIRŠTAS "PERAUKLĖJIMAS" TANKAIS

Washington'e prisimename, kaip Sov. Rusija tankais užgniaužė bet koki komunistinio režimo / prievarta jos pačios užmesto / žmoniškumą Vengrijoje ir Čekoslovakijoje. Sekant įvykius Lenkijoje, JAV vyriausybės žmonės mano, kad Kremlius labai būtų susirūpinęs, jeigu Lenkija labiau suvakartų. Nelabai skaitytųsi ir su priemonėmis tam suvakartėjimui sustabdyti, nes Lenkija randasi prie Baltijos kranto su europietiškos industrijos baze ir nepriklausomais darbininkais katalikais. Lenkija, Kremliui atrodė, yra labai svarbus strategiškas plotas jo saugumui ir dominavimui Europos rytuose užtikrinti.

Mes gi seniai žinome, kad jeigu Kremlius apatitas būtų tikrai neimperialistinis, režimas- tikrai pažangus, nereikėtų jam nei bijoti, nei tankų ar raketų rikiuoti... Gal tik nauja Rusijos vadų generacija pajėgs sveikiau galvoti?

ARTĖJANT PREZIDENTINIAMS RINKIMAMS JAV-se

Prez. Carter'is su savo padėjėjais ruošiasi debatus su respublikonų kandidatu Ronald Reagan'u. Tačiau Reagan'as ir Moterų Balsuotojų Lyga reikalauja, kad į debatus būtų įjungtas ir nepriklausomas kandidatas John Anderson'as.

Carter'io populiarumas smukęs po nepavykusios gelbėjimo misijos Irane ir prasižėjęs Billy Carter'io bylai, vėl atgavo savo reikšmę. Byla nepakenkė tiek, kiek oponentai tikėjosi. Dabar Carter'is ir jo pagalbininkai žiūri optimistiškai į artėjančius rinkimus.

Reagan'as praleido beveik 10 dienų, atsakinėdamas į paklausimus dėl savo pareigų pareiškimo, kad išrink-

tas prezidentu, siektų oficialių ryšių su Taiwan'u, nors Kinija tam nepritaria. Žinoma, tuo labiausiai buvo susirūpinę biznieriiai... Savo kalbose Reagan'as yra grynų /sukeldamas daug ginčų/ Amerikos dalyvavimą Vietnamo kare. Susidomėjimą sukėlė ir jo Texas valstijoje pareiškimas, kad jis abejoja Darwin'o evoliucijos teorijos visiškai neklaidingumu. Reagan'o patarėjai tvirtina, kad daugiausia galimybės laimėti prieš Carter'į jį turės kritikuojančią ekonominę sritį- nedarbą ir mokesčius.

VĖL NARKOTIKŲ LAIMIKIS MIRABEL AERODROME

MUC policija suėmė 3 pakistaniečius ir 4 montrealiečius, kurie sudarė didelio narkotikų pardavinėjimo žiedą dalį. Visi suimtieji- jauni: 21, 22, 23, 25 ir vienas 33 m. amžiaus. Heroinas buvo grynas, skirtas nuodyti daugiausiai Montrealio sričiai, \$6.25 mil. vertės, pergabenamas pro Mirabel aerodromą. Idomu, kokią bausmę užsitarnaus šie kriminalistai? Nė vienas kanadietis neprieštarautų, jeigu juos visiems laikams išmestų iš Kanados.

TRAGEDIJOS LAIVŲ KELIONĖSE

Philipinų spauda praneša, kad surado priežastį, kodėl liuksusinis keleivių laivas susidūrė su alyvą vežančiu tanklaiviu, pražudydamas apie 300 žmonių.

Pasirodo, kapitonas sau gurkšnojo alų ir žaidė populiarių mahjong žaidimą.

KANADOS KONSTITUCIJA

Rašytoji konstitucija, vadinama British North American Act, 1867 metais suteikė Ka-

nadai nepriklausomybę.

Dešimtmečiais buvo dedamos pastangos priimti šią konstituciją, ją paverčiant Kanados įstatymu, tačiau visą laiką buvo ginčijamasi dėl galios pasiskirstymo tarp Ottawos ir provincijų. Išrinkus Min. Pirmininku Pierre Trudeau, jis vėl suintensyvino federalinių provincijų diskusijas peržiūrėti ir pildyti konstitucijai.

Fed. vyriausybė nori pildyti konstituciją žmogaus Teisių ir Kalbos Teisių punktais. Derybos vyksta šiuo metu už uždarytų durų ir praeina daugiau laiko per svarstyti siūlymus.

ŽMOGAUS TEISIŲ KLAUSIMAS MADRIDO KONFERENCIJOJE

Vakarų spaudos nuomone "Europos saugumo priežiūros" konferencija įvyks Madride numatyto laiku: praeis rugsėjo 9 dieną, o pati konferencija - lapkričio 11 dieną. Tačiau Rytai ir Vakarai dar nesutaria dėl konferencijos dienotvarkės ir tikslų. Komunistinės vyriausybės nori nukreipti pasitarimus į nusiginklavimo ir detantės temas ir tuo būdu išvengti diskusijų apie žmogaus teises ir Afganistaną. Jos taip pat tikisi, kad Vakarų delegacijos pritaras Kremliui peršamai konferencijai "karinės detantės" ir nusiginklavimo klausimais. Rytuose jau dabar reikalaujama, kad Madride būtų vengiama "kontraversinių temų". Balandžio mėnesį, Vengrijos Užsienio reikalų ministeris Frigyes Puja pa-

reiškė: "Mes negalime leisti, kad Madridas būtų paverstas propagandiniu forumu prieš socialistines šalis. Madride reikia sutelkti dėmesį į klausimus, kurie yra priimtini abiems pusėms".

Vakaruose yra įvairiausių nuomonių, kokia strategija Madride būtų tikslingiausia. Daug kalbama apie "balansuotą" dienotvarkę ir konferencijoje, kuri apimtų "karinės detantės" temą žmogaus teisių ar Afganistano sąskaiton. Kai kurie vakariečiai nuogastauja, kad stengiantis diskutuoti Maskvai nepriimtinas temas, nukentės konferencijos "produktingumas" ir ji "išsals", kaip Belgrade. Atlanto Sąjungoje pasigirsta ir tokių balsų, kad reikia patenkinti kai kuriuos Rytų reikalavimus, nes taip bus užtikrintas konferencijos "pasisekimas". Kiti tvirtina, kad ir "labiausiai išbalansuota" darbotvarkė turi įtraukti plačią apžvalgą, kaip laikomasi Helsinkio sutartyje garantuotų žmogaus teisių. JAV Komisijos Saugumo ir Bendradarbiavimo klausimams pirmininkas kongresmanas Dante B. Fascell (De. Fla.) perspėjo, kad per greitai pritarimas Rytų pasiūlymams diskutuoti nusiginklavimo planus būtų netikslingas: iš jo pasipelnėtų sovietai ir Vakarams būtų sunkiau išsiderėti naujų žmogaus teisių garantijų. Fascell pabrėžė, kad jo vadovaujama Komisija ir JAV Kongresas iš Madrido konferencijos laukia pilnos ir išsamios Helsinkio sutarčių laikymosi apžvalgos, ypač pabrėžiant žmogaus teises.

OFICIALŪS PASIRUŠIMAI Madrido konferencijai buvo kiek pastūmėti priekin Washingtone liepos 29 ir 31 dienomis. Valstybės departamento sušauktoje konferencijoje, kurioje dalyvavo apie 380 kvietusių asmenų, daugiausiai iš tautinių mažumų spaudos ir organizacijų tarpo, buvo pristatyta oficiali JAV delegacija Madridui. Jai pirmininkaus Griffin Bel. Delegacijos sąstata yra lietuvis R. Česonis, du lenkai, vengrai ir kiti. Lietuvių pastangos delegacijos sąstata turėti savo atstovą apsimokėji ir reiklia tikėtis, kad tai padės apginti ir šiaip jau gana sustiprintas mūsų pozicijas. Po valstybės departamento delegacijos pristatymo, šios konferencijos dalyviai buvo pakviesti į Baltuosius Rūmus, kur kalbas pasakė prezidentas Carteris ir saugumo patarėjas Z. Brzezinski.

Antras įvykis buvo JAV Kongreso rūmuose, kuriuose savo dviejų metų peržvalgą pranešimą pristatė Europos Saugumo ir Koopera-

cijos Komisija, vadovaujama kongresmano D. Fascell. Šioje konferencijoje dalyvavo keturi lietuviai. Susirūpinimą Sovietų Sąjungoje persekiojamųjų klausimu iškėlė L. Grinius. Pristatytas 1977-1980 metus apimęs šios komisijos raportas labai stipriai pabrėžia nelegalią ir tebetęsią Pabaltijo valstybių okupaciją ir pabrėžia, kad Afganistano ir Pabaltijo okupacijos yra viena svarbiausių Sovietų Sąjungos Helsinkio akto pažeidimo pavyzdžių. Lietuvai ir lietuviams, pogrindžio spaudai ir memorandumams šis JAV Kongreso raportas skiria daug vietos. Raporte aiškiai panaudota JAV Kongreso rezoliucija Nr. 200, kurios pravedimui daug pasidarbovo VLIKas ir ALTas.

PRAŠĖ UŽTARTI KALINAMUOSIUS

Kongresmanas Charles F. Dougherty (resp. Pa) ALTO pirmininkui dr. K. Šidlauskui atsiuntė kopiją Brežnevi rašyto savo laiško, pasirašyto ir daugiau kaip 30 kitų kongresmanų, kuriame prašoma išleisti ukrainietį žmogaus teisių komiteto narį Viačeslavą Chornovilį. Dr. K. Šidlauskas, dėkodamas už tai, pasiuntė kongresmanui Dougherty raštą, prašydamas daryti pastangų, kad būtų išlaisvinti lietuviai Helsinkio susitarimo vykdymo stebėtojų grupės nariai: Balys GAJAUSKAS, Mečislovas JUREVIČIUS, Viktoras PETKUS ir Algirdas PETKEVIČIUS.

UŽTARIA PABALTIEČIUS

Kongresmanas E. Derwinski (resp. Ill) deda daug pastangų, kad būtų skiriamos reikiamos lėšos Free Europe Radio Liberty ir kad ta stotis nebūtų keliama iš Europos į JAV. Tuo reikalu kongresmanas E. Derwinski suėjo į ryšį su Baltaisiais Rūmais, kreipėsi į JAV tarptautinio radio vadovą dr. J. Gronouski, į Valstybės sekretorių E. Muskie. Toje akcijoje susilaukė gražaus pritarimo iš kitų savo kolegų kongresmanų. Kong. Derwinski taip pat rūpinasi, kad Lietuvos pasiuntinybė turėtų reikiamas savo egzistavimui lėšas.

KEISTA LAIKYSENA LIETUVIŲ DEMONSTRANTŲ ATŽVILGIU

Iraniečių demonstrantams beveik kėlusiams riaušes ir besityčiojantiems iš Amerikos palaikant despotą Khomeini teismai parodė keistą švelnumą- buvo atšaukti kaltinimai ir jie paleisti be baudų ir nuteisimo.

Už taikingą demonstraciją lietuviai yra įpareigoti dalyvauti priešišminiam apkalusinėjime ir rugsėjo 16 d. bus pagrindinis teismas.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlaisvinimą Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguojama Redakcinė Kolegija

Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lethbridge, P.Q. Published by The Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George Street, LeSalle, P.Q. Canada. HSP 1C4.

METINĖ PRENUMERATOS KAINA KANADOJE: \$14.00,
VISUR KITUR - \$15.00, RĖMĖJO - \$20.00

P. A. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidžia neatsako.

Ėjo vaikeliai i mokyklėlę...

Dar ne taip seniai mūsų močiutės, sukdamos verpimo ratelį, mokė savo vaikus tos a, b, c, to stebuklo, kai iš raidžių susideda žodis, kai žodis sukuria vaizdą, kai vaizdas pagimdo kitą, pagimdo mintį, - ir tavo gyvenimas pasidaro toks didelis tavo viduj...

Niekas neabejojo tada, kad laimė ištikdavo tuos, kurie galėjo "eiti i mokslus". Tai buvo ženklas, kad išbrisi iš sunkaus, monotoniško gyvenimo ir skurdo. Kituose tas troškimas buvo toks didelis, kad dažnai net ne pagal pašaukimą pasirinkdavo luomą, kad tik galėtų gauti tos apšvietos, didelio pasiaukojimo sąskaiton.

Mūsų mokyklose rūpinamasi buvo išauklėti žmogų, o antroje vietoje specialią. Ir kuo toliau gyvena - me šiame kontinente, tuo labiau įvertiname tos mūsų jaunos valstybės gilius žmoniškumo užmojus ir gana platų akiratį. Akiratį, kuris dažnai palyginant su dabartiniiais mokyklų standartais čia, yra stebinantis.

Su drebančia širdimi išleidžiame pirmą kartą savo vaiką i mokyklą, žinodami, kad jis pradeda ilgą kelią, ir nelengvą. Ar išstės? Kokie bus mokytojai ir kokie draugai? Rūpintis ypač dėl paskutiniųjų, yra dėl ko. Nemazas skaičius mokytojų yra nepakankamai užsiangazavę savo profesijai, patys turi labai siaurą išsilavinimą, palyginant su europiečiais, dažnai pasidavę labai madingoms bet praktiškai neišbandytoms auklėjimo srovėms. Kiti - savanaučiai tik atlieka valandas ir neria, kaip galima skubiau, užtrenkdami mokyklos duris arba sakydami, kad yra atsakingi už mokinį tik kol jis sėdi jų klasėje. Ką jis už durų daro koridoriuje ar kaip elgiasi kieme - ne jų reikalas...

Mūsų, ir bendrai europiečių akimis žiūrint, vien mokslas pagal knygas dar neatlieka švietimo uždavinį. Vaikas mokykloje ir žaidžia, ir draugauja, ir išdykauja, bet - ir pakliūna i mums dar nesuprantamai toleruojamas griauančias įtakas. Tad - tėvai turime daug aktyviau sueti i kontaktą ir su mokytojais ir su mokyklų vadovų - bėmis, pageidaudami ir mokslo ir auklėjimo standartų.

Leisdami vaikus i mokyklas, duokime pavyzdį vaikui, kad ir mes domimės /dar vis/ knyga, laikraščiu, įvykiais, savo kraštu, žmogum, geru elgesiu. Kad nesutinkame, jog mokyklose prasmunka vandalai, medelių laužytojai, teršėjai, mokyklos turtų gadintojai, "durnažolės" - marijuanos rūkytojai ir dar ko gero alučio siurbėjai /kas atsitinka gimnazijose, tarp pamokų. O ką kalbėti apie kolegijas, kur ir alų ir vyną reikia drausti.../. Kanada dar nepasiekė /ir tik mūsų pastangomis nepasieks/ JAV-bių mokinių saugliavimo standarto tik todėl, kad dar šiek tiek buvo rūpinamasi, kad tai neatsitiktų.

Džiaukimės, įvertinkime, paremkime mūsų jauno organizacijas ir mokyklas, kur jie turi progos sveikai, kūrybingai praleisti laisvalaikį, vasaromis pagyventi gamtoje, padraugauti lietuviškoje aplinkoje. Tai yra t u r t a s kurio kitur, j o k i o j e mokykloje neįsigys. Ir bus už tai dėkingi.

Laimingų mokslo metų! Linksmų mokslo metų ir lietuviškose šeštadieninėse mokyklose! Gero, darbingo naujo sezono, pradedant veiklą organizacijose, ansambliuose!

E.K.

UŽ TEISĘ IR TIESA

HELSINKIO SUSITARIMŲ VYKDYMOI REMTI
LIETUVOS VISUOMENINĖS GRUPĖS DOKUMENTAI
NR. 26 TSRS VYRIAUSYBEI

Nuorašai:

1. Tarptautinės Amnestijos Organizacijai
2. "Tiesos" laikraščio redakcijai
3. A. Sacharovui
4. TSRS Mokslų Akademijai.

XVI-jame pasauliniame filosofų kongrese, įvykusiam Diuseldorfe 1978 m. buvo pabrėžta, kad dvasinis akylumas yra kur kas pavojingesnis už somatinį ir kad jis dabartyje yra tiesiog epideminis bei nešas grėsmę visuomenėi.

Šio fakto teisingumą labai akyvaizdžiai patvirtina pasielgimas su žymiausiu žmogaus teisių Tarybų Sąjungoje gynėju - Nobelio premijos laureatu, akademiku A. SACHAROVU, kuris prieš ketelį dienų buvo areštuotas ir ištremtas iš Maskvos i Gorkį.

Mūsų tai nenustebino. Juk prometėjai (o to vardo vertas yra ir A. Sacharovas) buvo nekenčiami ir kalimi prie "uolų" visais amžiais.

Pagaliau, ar žino istorija bent vieną humanistinį milžiną, kurio veiklai nebūtų kliudę visados skaitlingi ir beveik nuolatos valdžios svertus savo rankose laikę dvasios pigmėjai?

Kas yra A. Sacharovas? Pirmiausia - tai laisvės kaip teisės veikti gėrio labai siekėjas ir tikros taikos bei kultūros kūrėjas. Jis yra vienas iš didžiausių švyturių, kuris šviečia XX-jo amžiaus sūtemose, kuris yra herojiškai principingas, drąsus ir ištvermingas žūbtūniame susidūrimo su raudonaisiais viduramžiais ir jų nežmoniškumu. Jis giliau už kitus mokslininkus įžvelgia ne tik fizikoje bet ir visuomenės gyvenime. Todėl jis yra vienas iš nedaugelio galinčių vadovauti žūstančios žmonijos gelbėjimo akcijai. A. Sacharovo ištremimas ten, kur jo veikla bus sukaustyta - tai didelis nuostolis visiems pasaulio žmonėms ir tautoms. Mėginimas jį nutildyti tuo laiku, kai pasaulio krizė nuolatos gilėja - tai nusikaltimas prieš žmoniją.

Mes manome, jog nepagarba tokiems žmonėms kaip A. Sacharovas - tai nepagarba ne vien visuotinei žmogaus teisių deklaracijai ir Helsinkyje laisvai prisiimtiems įsipareigojimams, bet ir TSRS Aukščiausios Tarybos ratifikuotiems bei juridinę galią Tarybų Sąjungoje įgavusiems tarptautiniams paktams, liečiantiems žmogaus teises.

Štai kodėl mes protestuojame prieš A. Sacharovo represavimą. Štai kodėl mes manome, jog TSRS vyriausybę reikėtų parodyti išmintingumą ir grąžinti A. Sacharovą i Maskvą.

HELSINKIO SUSITARIMŲ VYKDYMOI REMTI
LIETUVOS VISUOMENINĖS GRUPĖS NARIAI:

1. LUKAUSKAITĖ-POŠKIENĖ Ona, rašytoja
2. LAURINAVIČIUS Bronius, kunigas
3. JUREVIČIUS Mečislovas, darbininkas
4. STATKEVIČIUS Algirdas, gydytojas-psichiatras

1980 m. sausio 23 diena.

LATVIU MERGINOS ŠEŠTADIENINĖJE MOKYKLOJE

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

VIENAS KITAS ATVIRAS
ŽODIS

Šį kartą NL Redakcija nori atsakyti vienam gerb. korespondentui bendraujančiam nuo 1948 m. Tai Ignas Šajauka, kuris rėmė laikraštį per visą tą laiką, įvairiems redaktoriams bedirbant ne tik 2 psi.

korespondencijomis, bet ir platiniui, aukų rinkimu ir kitais būdais.

Per 32 metus ne tik laikai keičiasi, bet ir žmonės, ne tik įvykiai, bet ir interesai. Kartais, kas seniau žmonėms būdavo įdomu skaityti ar svarbu, šiandien nustoja aktualumo. Kai kuriais atvejais ir naujiems ir

užsitarnavusiems korespondentams nevisuomet galime šiuo metu patikti. Priimdami praktišką ir realią kritiką - esame už ją dėkingi. Geriausia - praktiška kritika. Bendri pasakymai, kaip kad minimas korespondentas rašo, kad: "...Jūs metėš i internacionalizmą, ypač lenkizmą..." yra nekonkretūs.

Kaip suprasti "lenkizmą"? Ar kad Vilnių atiduodam lyg tai norėtume ir galėtume padaryti /lenkams??? Kad kas nors iškėlė kokiame straipsnyje mintį, jog reikėtų bandyti rasti bendrą kalbą su buvusiais mūsų priešais - gal nėra taip nepraktiška. Rašyta buvo, kad reikia būti ir labai akylais ir savo teisių niekam neužleisti. Arba, ki - toje laiško vietoje tvirtinimas net kad vedama "lenkiška propaganda", objektyviai žiūrint - visai nesuprantamas. Žinoma, Ignas Šajauka turi teisę

galvoti, kaip jam patinka. Tikimės, kad tas mintis jis tik sau pasilaikys. Už "internacionalizmą" nesilaikiname.

Pamiršus vienapusiškas interpretacijas, gerbkime vienas kitą ir toliau.

"NL" Redakcija

VLADAS ŠAKALYS

IŠ POGRINDŽIO SPAUDOS:

Aušra /20/

/ tęsinys /

Kodėl šis neteisinis LTSR visa tai teigiamai tegali tik BK 68 str. tebeturi galią? Rusų šovinizmas. Dalinai atsakymą i tai duotų Nepriklausomybė yra Lietuvos istorijos nagrinėjimas.

Rusų valdžiai stengiantis išlaikyti užbrobtą Lietuvą, kiekvieną kartą sustiprėdavo represijos, kai tik sustiprėdavo lietuvių tautos pasipriešinimas okupacijai. Po 1863 metų sukilimo rusų valdžia Lietuvoje uždraudė spaudą. Tos barbariškos akcijos tikslas buvo padėti pagrindą lietuvių tautos suniwinimui. Šiais laikais net ir uoliausi lojalistai nedrįsta tvirtinti, kad lietuvių tautos valdžios įstatymus buvo neteisėti. Ačiū kovai prieš tuos įstatymus, mūsų tauta išlaikė savo raštiją, sukūrė literatūrą ir tuo atsispyrė nutautinimui. Tuo metu rusų valdžios politika Lietuvoje buvo neginčijamai šovinistiška. Kiekvienam šovinizmui būdingas, kaip ir lenkų, gali didžiausias priešas yra patal, tai žiūrėti priešingai, nes vergtųjų tautų nacionalizmas. Anglijos, Prancūzijos ir kitų šalių imperializmas ir kitų šalių imperializmas. To dël D. Neru knygoje "Indijos atradimas" su pasididžiavimu vadina save nacionalistu, nes nacionalizmas esąs gynybinė pavergtųjų tautų kovą prieš pavergtųjų šovinizmą. Būtent taip visame pasaulyje suprantamos nacionalizmo ir šovinizmo sąvokos.

Rusiškojo šovinizmo ir šiandien su žiburiu ieškoti netenka. Kad karalius nuogas, mato ne tik Anderseno pasakos berniukas - tai mato visi.

Kiekviena tauta turi savo istoriją, kuri jai brangi ir artima. Lietuvos istorija ne mažiau garbinga už Rusijos ir atsilieka gal tik grobikiškų karų skaičiumi. Tačiau šiandien mokykloje vaikai mokomi TSRS istorijos, kuri, nepaisant pavadinimo, yra Rusijos imperializmo istorija. Rusijos kariavimai traktuojami teigiamai. Jei tik užgrobimai, įvykdyti Rusijos, tai jie būtinai pakeičiami žodžiais "prisijungimas" ar "prijungimas". Tai šovinistinis istorijos dėstymas. Jokia kolonijinė imperija nebuvo sukurta be kolonijų užgrobtimo ir tautų pavergimo. Ir Rusija nesudaro išimties. Visi grobikai bandė klastoti istoriją. Klastojama ji ir šiandien. Ir ne tik įvykių vertinime. Klastojami, nutylimi ar net naujai išrandami patys faktai. Ir būtent rusiškojo šovinizmo dvasia. Taip Rusijos 1795 m. įvykdytas Lietuvos užgrobtas ir aneksavimas visuose vadovėliuose vertinamas kaip teigiamas reiškinys. Šis užgrobtas atnešė Lietuvai kelių sukilimų represijas, spaudos draudimą, ilgam sustabdžius tautos kultūrinę vystymąsi, baudžiavos užsitęsimą, todėl vertinti

Dël šių priežasčių protestuodamas prieš man padarytą kratą, kartu reikalauju nutraukti gėdingą bylą Nr. 58, pagal kurią ir buvo prarastas kratų vėjus. Jūs iš esmės kartojate Muravjovo "nuopelnus" kovoje prieš žodžio ir spaudos laisvę.

VLADAS ŠAKALYS

Vilnius, 1979. V. 26.

KAI PALIKOM VILNIŲ ŽELIGOWSKIUI...

Arėjas Vitkauskas

Yra toks žinomas pavelsas, vaizduojas didį tautų persikėlimą: priešais jaučiais pakinkytas sunkus vežimas, su ratais iš vieno gabalo, be lanko ir be kitų dalių. Jį lydi stambūs, laukinės išvaizdos žmonės. Jie stipriai laiko idukusius jaučius. Šalia eina moterys ir vyrai. Kai kurie vedasi gyvulius ir gyvuliukus. Moterys eina su vaikais. Tolu moje, kur eisenos galo nesimato, tik dulkų debesys iškilę stovi... Taip ir jauti, žiūrėdamas į paveikslą, įvairius to triukšmingo momento garsus, laukinės komandos žodžius, barnius, jaučių baubimą, ratų girgždėjimą...

Toks turėjo būti tautų persikėlinėjimas. Tada vyravo laukinių žmonių pirmieji civilizacijos pabūklai: ragai ant pirmapradiškos išvaizdos galvoms dengtuvų, sunkūs kalavijai prie šonų, lydimi nuovargio, paskubos, dulkų ir garsų debesų... Tą rodo minėtas paveikslas, kuris įneša į žiūrinciojo dvasią atitinkamą sūkurį: rodos, pats atsitrauki iš prastojo gyvenimo ir nueini, nuklęgi su visu tuo persikeliančių žmonių debesiu...

Panašų jausmą man sukelia ir dar vienas atsiminimas iš karo žygių su lenkais, kai jie pagrobė Vilnių. Mūsų vienas žygio momentas visai panašiais pergyvenimais užpildo atsiminimus. Tai nėra atsitraukimo vaizdas kaip toks: ne - tai buvo tik persikėlimo retas vaizdas, kurie nesikartoja. Reikėjo persikelti per "Viliją, mūsų upelių motutę" ties Kernava.

Čiobiškio tiltą, neva, buvo užėmę lenkai, be to, tiesėsnis kelias buvo ten. Todėl po sunkios žygiuotės per dieną ir visą naktį, pagaliau, buvo pasiekta smėlyne skęstanti Kernava prie Nėries kranto. Ten reikėjo pereiti į kitą pusę. Gera pasakyti - persikelti į kitą pusę. Padaryk kad nori, jeigu tilto, liepto ir brastos nėra, o čia vyksta eilė kariškų prikrautų vežimų ir apsikrovusių kareivių...

Klampo dami gily smėlį, perėjome Kernavos apylinkę ir patį miestelį ir pasukome į Nėries pakrančio mišką. Šia kryptimi buvo galima rasti patogiausią persikėlimo vietą.

Ten, kitame krante, kaip siena, stovėjo aukštas krantas su įėjimu. Protarpyje, į kaimą, mes sustojome prie Nėries. Pas mus - nė vienos valtėlės. Kitoje pusėje jų keletas matėsi.

Pradėdami ruoštis persikėlimo žygiui, turėjome, žinoma, neužmiršti, kad kas valandėlę gali pasirodyti priešas, todėl kareivių grandinė miške kaip ir uždare juostos lanku sustojusius perkelti per upę. Vienas juostos lanko galas ir kitas buvo prie upės, kad būtų saugiausia persikelti.

Pirmiausia teko ir nustepti, kad iš anos upės pusės labai greitai atsirado ir atplaukė su valtėlėmis valtininkai, ko nebūtų buvę galima taip greitai sulaukti, jeigu tai nebūtų buvęs tikras lietuvių kaimas. Bet ir atvykę žmonės, dar valtėlėse išsižiūrėję į gurguoles ir kareivius, išsižiojo iš nusistebėjimo ir valandėlei su-1980.IX.5

stingo, kai išgirdo: "Padėsite persikelti į aną pusę". Kur čia "padėsi persikelti" su visa ta sunkia pakinkyta gurguole, tais kareiviais su apranga; kad visa valtėlė su savimi skaičiuojant, negali talpinti daugiau trijų, keturių žmonių. O tokia upės srovė toje vietoje... Išplaukė nuo anokranto valtininkai ties viena vieta, o kol pasiekė mus - ko ne viso kaimo ilgumu buvo nunešti į šalį. Bet deryboms ir aikčiojimams, aišku, nebuvo vietos ir tai suprato ir perkeliamoji ir pakviestoji pagalbinė pusė. Kaip sau nori, o reikia būti antroje pusėje ir gana - buvo tos valandėlės neušmirštas reikalas. Štai tokiu momentu lengvai galima suprasti, kaip iš karto atrodo neįvykdomi dalykai vėliau būna įvykdyti. Tad tokiu štai momentu galima suprasti, kaip galėjo pereiti nepereinamuosius Alpius ir sunki, nepaslanki Hanibalo kariuomenė, su kebliais žygio gyvuliais ir nejudriais karo pabūklais ir Suvarovo to rusų keistojo generolo - išvarginti pulkai, įamžinę savo perėjimu vadinamąjį Velnio tiltą ir Napoleono vyrai...

Tegul ne Alpės buvo prieš mus, bet srauni, iš mažo pasisukimo ištrūkstanti su jėga upė, bet tas jos sraunumas ir tos juokingai mažytės valtys ir ta mūsų nemaža persikėlimo belaukianti armija buvo pakankamu įrodymu, kad drąsa ir nedelsimas tikrai pagimdo smarkius žygius, anot Suvarovo. Todėl savaime kilo patogūs ir tiksūs persikėlimo planai. Pirmieji nulipo nuo vežimų keli "dėdės" kulkosvaidžiai su savo priedais ir toji kompanija buvo pirmiausia sudėta į kelias valtėles. Kulkosvaidis su kareiviu, valtininkas - ir krovinio daugiau negu reikia. Į vieną valtėlę įkrovę trejetą kareivių atskirai pirmiausia paleidome šią flotiliją siekti tolimojo kranto. O krantas tikrai buvo tolimas jau paties atstumo atžvilgiu, gi didelis upės sraunumas ir pavojingai sunkiai prikrautos valtėlės tą tolumą dar kelis kartus didino. Su dalimi baimės reikėjo sekti, kaip siūbuojami srovės iš šonų tie mūsų "kreiseriai" pasileido nuo kranto ir ilgai erzino vandenį, kol, pagaliau, sustojo kitoje pusėje, daug toliau nuo tos vietos, esančios lygiai prieš mus - tokia srovės jėga, nors ir didelės irkluojujų pastangos.

Toliau, bekrastant armiją į kitą upės pusę, galėjai drąsiai vaizduotis jūros desantą, nes sąlygos, kad ir miniatiūroje, tą priminė. Desantas taip pat: išlipa iš kreiserių pėstininkai į nedidelius laivukus, kurie juos veža į krantą, jau iš anksto karo laivų artilerijos "apdirbama" išlipimui; nebetoli nuo kranto, iš laivukų į vandenį ir puola krantą. Žinoma, reikia atminti pavojingais minuotais tinklais išpintą desanto belaukiantį krantą, sprogimus, maišatį. Pas mus visa tai panašiai gal būtų buvę, jeigu staigiai būtų užklupęs labai gausus priešas. Bet saugojanti grandinė ir netrukus po išlipimo kitoje pusėje užsirioglinę aukštą, statų krantų kulkosvaidžiai su nukreiptais vamzdžiais į šaudymo lauką virš mūsų galvų miško

link (jeigu reikėtų) darė mūsų persikėlimą jau nebe taip pavojingą.

Antru perkėlimo objektu buvo vežimai. Kol "eskadra" darė "desantą" anoje pusėje, mes jau greitai buvome išskrovę iš vežimų krovinį ir pačius vežimus "išdalinę" į dalis. Likusis krovinyvas nuvažiavo į aną pusę, paskubomis veikiant laivynui šen ir ten. Kai priėjo eilė prie pačių vežimų, prieš akis atsistojo nelengva užduotis. Vežimų dėžės plačios (ratų jau nebėra - jie atskirai), o valtėlė... Čia paskubomis veikias išradin-gumas tas dėžės padėjo ant dviejų valtelių ir pasidaręs keistas "laivas" su degutuo-tomis ašimis į visas puses, kaip su kokiomis šaudymo mašinomis, lėtai apsisuko pakrantės srovėje, mums visiems nuo to širdyje beaikčiojant ir skubiai nuplaukė prie kito "desanto".

Galima suprasti nervų įtempimą. Toliau plaukė arkliai, laikomi už pavadžių iš valtelių, dar vėliau likę išradėjai ir palaipsniui užtraukiami į kranto pusę grandinė. Viskas buvo panašiu būdu perkelta į siekiamąją "Kannano žemę". Kai paskutinės valtys (reikia pažymėti valtininkų didelį atsidavimą - jie mirko, neškesdami, savo prakaitu ir kaip matai sutvojo pūsles ant savo įgudusių čiupinėti irklus rankų), tie mūsų "laivyno" išgelbingi "kreiseriai", vos nusistūmė nuo kranto, iš miško tankmės ten, kur prieš valandėlę tupėjo mūsų šikšis su šautuvu - pašmikt sukųšojo lenkų raitelių žvalgy pavidalai...

-Fjuuu... - keistai nuskaubėjo lenkų kulų rekošetas į "Vilijos, mūsų upelių motutės" vandenį...

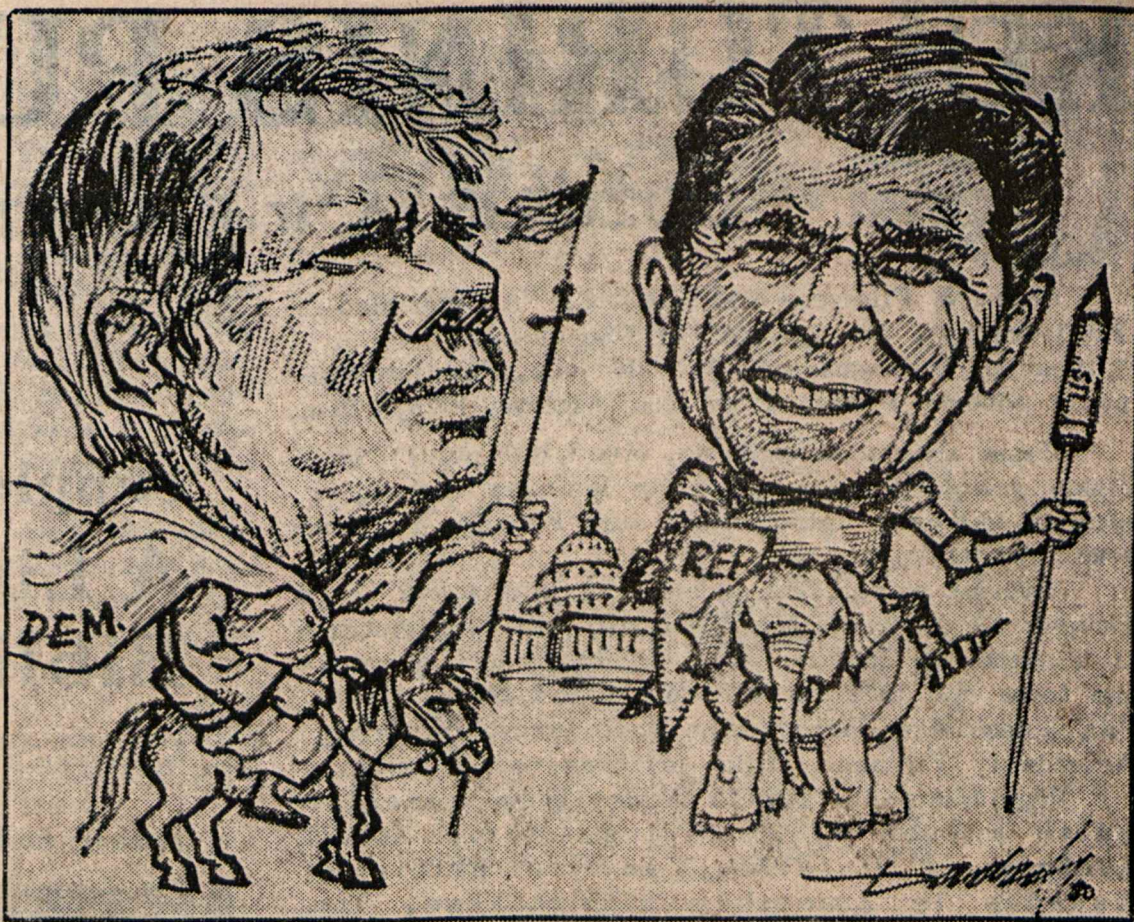
Raiteliai šaudė išsprūtančius valtėlėmis paskutinius mūsiškius. Valtėlėse, kur taip reikėjo "taupyti" vietas, buvo beveik negalima drąsiai išsitiesti sušautu rankose - prisitaikyti, bet ši pastarąji "desantas" išgelbėjo ankščiau į priešingą krantą išlipę jų draugai. Nuo status, aukšto kalno, į kurio pusę plaukė paskutiniai iš miško grandinės kariai, vos tik pirmas rekošetas palietė Nėries sljona, pasigirdo drąsus užsistojimo karštas plieninis žodis žemyn, į mišką, į šnypstaujančius nesavuosius. Kulkosvaidis "aiškino, kaip "nemandagu" užpuldinėti žmones, kurie taip sunkiose sąlygose keliasi į kitą upės pusę - jis pilnu balsu "tėviškai" kalbėjo iš aukštumos: "Ta - ta - ta!"

Paskutinių žmonių valtėlėse nenoromis linkčiojo kupros...

NAUJA VERSIJA - DAR GYVAS CARO NIKALOJAUS II SŪNUS ALEKSIEJUS?

"Our Canada" laikraštis leidžiamas Toronte 1980 m. balandžio mėn. numeryje aprašo Rusijos caro šeimos likimą kitoje šviesoje, atidengdamas naujus faktus.

Iki dabar buvo visur rašoma kaip istorinė tiesa, kad Romanovų giminės Rusijos caras Nikalojus II su žmona, dukterimis Marija, Olga, Tatiana ir sūnumi Aleksiejumi, buvę Ekaterinbur-

TAIP MATO MODERNIŠKŲJŲ RITERIŲ DVIKOVĄ LATVIAI SAVO SAVAITRAŠTYJE "LATVIJA"

ge liepos 16 dieną 1918 m. sušaudyti, vadovaujant bolševikui Josupovui. Tačiau istorinis faktas likęs, kad niekas jų kūnų ar kaulų nėra radęs. Dabar rašoma, kad caro šeima, lydimi 340 gerai ginkluotų karių-palydovų, vadovaujant pulk. Kobelinsky, su 400 dėžių įvairaus turto, atsirado Vladvostoke, kad pasiektų Japoniją. Padedant Japonijos imperatoriui ir kitiems, caro šeima buvusi persikirta ir atsiradusi Lenkijoje su kitomis pavardėmis: caras Nikalojus pasivadinęs Turinski, sūnus Aleksiejus - Michail M. Goleniewski. Caras yra palikęs Anglijos ir kituose Europos bankuose artį 1 bil. dolerių turto aukso ir brangenybėmis. Esą dėl turtų paveldėjimo, Anglijos karalius George V, pusbrolis, caro negelbėjęs. Caras Nikalojus II miręs Lenkijoje 1952 m., o carienė - 1924 m.

Caraitis Aleksiejus (gimęs 1905 m. ?) Michail Golenewski, prieš karo pradžią tapo rusų agentu Lenkijoje. Karjeroje Aleksiejus kilo kaip ant mielių, gavęs pulkininko laipsnį. Jau 1953 m. buvęs vicedirektoriu - mi kontražvalgybos skyriaus Lenkijoje. Gi 1955 m. buvęs pakeltas KGB generolu, vadovavo 200 šnipų užsienioose. 1958 m. generolas Golenewski susipažino su užsieniečiais žvalgybos agentais ir jiems pradėjo slaptai dirbti. Aleksiejus Romanoff, surinkęs daug žinių, perteikęs KGB slaptus dokumentus Amerikos ir kitų Vakarų valstybių agentams, atvyko su žmona ir dukra 15 metų į JAV sausio 12 dieną 1961 m.

Princas Aleksiejus Golenewski siekia turtų atgavimo, įrodinėdamas, rinkdamas faktus apie caro šeimą, kad jis tikrai esąs caro Nikalojaus II sūnus, sosto įpėdinis. Tyrinai vyksta. Jei jis įrodys tapatybę, taps bilijonieriumi. CIA dar neati-dengia oficialiai šios paslapties. Princo adresas Aleksiejui N. Romanoff, H. T. S. ir G. D. R. P. O. Box 287 Murray Hill St., New York, N. Y. 10016. Įdomi galimybė ir versija.

K. Vdl.

MEŠKERIOJIMAS 2102 METAIS

/iš esperanto vertė P. E n s k a i t i s/

Mutabor Mosopa žvilgetėjo į kalendorių. Viršuje skalės stovėjo stambiu šriftu "2102". Tai žymėjo metus. Sekanti skaitlinė "219" reiškė dienas. Apačioje skalės skaitlinės nuolat keitėsi, nes jos žymėjo sekundes. Šone skaitlinės buvo pastovios. Jos kalendoriaus savi-ninkui priminė, kad 2102 metais, 219 dieną ir 3502 sekundė jis numatęs meškerioti.

Mutabor buvo truputį susijaudinęs, nes tebuvo likusios tik aštuonios sekundės iki išvykimo. Aštuonios sekundės, ir ką per jas dar galima atlikti naudingo? Kiek pyktelėjęs, palaukė tas 8 sekundes ir išėjo pro duris. Nusileido keltuvu iki 98 kelio ir sėdosi į sėdynę.

Sėdynė buvo truputį šlapia ir Mutabor keiktelėjo nepatenkintas. Kada jis gavo nurodymą kelionei meškerioti, meteorologijos automatai skelbė šiam metui puikiausią orą. Už ką tie meteorologai imo pinigų? Iki 2989 sekundės jis važiavo iki 234 kelio ir kada jis įsuko į šį kelią, oras pasitaisė ir buvo toks, koks iš anksto numatytas.

Mutabor nuotaika pasitaisė ir jis žiūrėjo į keliautojus priešingoje kryptyje. Gal bet, kai kurie grįžta iš meškeriojimo, ir jis pagalvojo, kaip jam pasiseks. Jis užsimastė, ir tuo tarpu signalas parodė, kad jau jis atvyko į norimą vietą.

Jis greitai nulipo nuo sėdynės ir atsirado prie upės kranto. Vanduo tekėjo tarp betoninių krantų. Tekančio vandens jis jau nebuvo matęs nuo paskutinio meškeriojimo, nes tik čia jį tebuvo galima pamatyti. Visur upių vanduo buvo uždarytas betoniniuose vamzdžiuose ir paslėptas žemėje. Tik šioje vietoje, koks puskiometris, buvo paliktas atviras meškeriojimui.

Mutabor išsiėmė iš kišenės specialią monetą ir įstūmė į čia pat esantį automatą. Atsidarė durelės ir jis išsiėmė iš ten meškerę su tam tikrais kabliukais. Ištiesė į numatytą vietą apie dešimt metrų meškerės lyną ir ėmė laukti numatytąsias sekundes.

Meškeriotojas jautėsi patenkintas, ištrūkęs iš miesto spūsties, nors ir čia nebuvo erdvės tik apie pusę kilometro. Betoniniai krantai buvo apsidinti žaliais plantakos augalais ir net medeliais, tarp kurių monotoniškai tekėjo vanduo. Į jį padvelkė iš ventiliatorių malonus papūpio oras ir iš garsintuvų pasigirdo paukščių čiulbesys. Sako, toks pat, kaip prieš 100 metų.

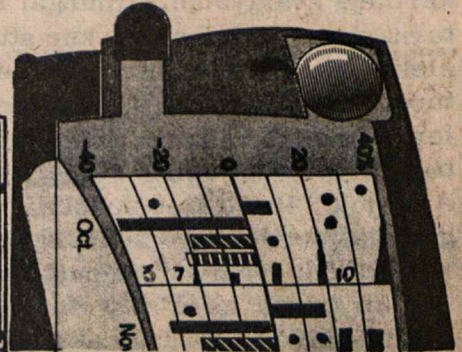
123 sekundė staiga meškerės rankenoje pasirodė drebanti raudona švieselė. Reiškia, užkibo žuvis. Mutabor meškerę suspaudė tvirtiau ir įjungė prie meškerės esantį mažą motorėlį. Meškerės lynas pradėjo vyniotis į meškerės kotą ir netrukus meškeriotojas pamatė, ką jis laimėjo - prie galo lino kabėjo nemaža žuvis. "Turėtų būti kokie keturi tūkstančiai gramų" - spėjo Mutabor. Dvylika sekundžių iki numatyto baigimo meškerioti laiko, jis jau laikė rankose laimikį - plastikinę didoką žuvį.

Jis išidėjo meškerę į automatą, kuris tuojau užsidarė ir laukė sekančio meškeriotojo. Tada jis paspaudė žuvies apačioje esantį mygtuką iš kurio iškrito talonėlis. Mutabor talonėlį išidėjo į kišenių, o žuvį įmetė į vandenį, kad plauktų į kitą meškeriotoją.

Grįžęs į namus, jis įmetė dalį talonėlio į automatą ir gavo keturius tūkstančius gramų sintetinio maisto, kuris buvo visai panašaus skonio, kaip buvusių žuvų prieš šimtą metų. Niekas negalėjo patikrinti ar jis buvo visai toks pat, bet Mutabor tuo tikėjo. Antrą pusę talonėlio jis prisikabino savo kambaryje prie kitų laimikių. Bus kuo pasigirti svečiams.

KAS NARIAIS I KANADOS FONDA STOJA,

TAS LIETUVOS LAISVĖS REIKALAMS AUKOJA!

DIDŽIULIS A. ir F. KANTAUTŲ BIBLIOGRAFIJOS VEIKALAS

J. V. DANYŠ

Adam & Filomena KANTAUTAS, "A Lithuanian Bibliography", 39 - 725 psl. ir "Supplement to a Lithuanian Bibliography", 27 - 316 psl., The University of Alberta Press, Edmonton, Alberta, 1975, 1979 m.

Šiuose dviejuose tomuose, viso 1,109 psl., surinkta žinios, kokias knygas ar leidinius lietuvių ar kitomis kalbomis apie Lietuvą turi Kanados ir Amerikos bibliotekos.

Autoriai asmeniškai aplankė 46 bibliotekas ir su kitomis 63 susirašinėjo. Pirmame tome suregistruoti leidiniai iki 1972 m.; yra 10,168 įrašai, o antrame tome nuo 1972 iki 1978 m. yra 4,127 įrašai. Šita kolosališka darba, šalia savo tarnybinių darbų, Adomas ir Filomena atliko maždaug per 15 metų.

Pagrindinis šio veikalo tikslas buso suregistruoti knygas ir leidinius, kurie liečia Lietuvą ir lietuvių, ir yra prieinami Kanados ir Amerikos bibliotekose. Tuo pačiu, tai yra šaltinis mokslo, spaudos darbuotojams ir kitiems rašantiems ar sudijuojančiams įvairius apie Lietuvą ir lietuvių liečiančius klausimus. Bet šis didžiulis veiklas pasiekia dar ir kitą tikslą: parodo nedidelės lietuvių tautos pasiekimus literatūroje ir moksle, ypač prisimenant, kad daug metų lietuviška spauda buvo vienaip ar kitaip suvaržyta.

Šis veiklas yra ypatingai naudingas ir čia Kanadoje, studijavusiems ar studijuojančiams, kaip šaltinis surasti knygas ir leidinius apie Lietuvą, jos istoriją, literatūrą, mokslo veikalus ir t.t.

Šio veikalo svarbią reikšmę gerai apsakė Bruce B. Peel, Albertos Universiteto bibliotekos, tarp kitko įžangoje į knygą, sakydamas: "Susidomėjimas šia bibliografija nebus ribotas Kanada, jis bus internacionalinis".

Bibliografija padalinta į 13 pagrindinių skyrių su 107 poskyriais, kurių dalis dar smulkiau padalinta. Pagal autorius, šalia mokslinių darbų įtraukta ir populiarių leidinių, kad būtų pilnesnė informacija apie Lietuvą. Toliau, suregistruota leidiniai parašyti pačių lietuvių ir svetimtaučių, nedarant specialaus atrinkimo turinio atžvilgiu. Bibliografijos naudotojas turi pats kritiškai vertinti tuos leidinius.

Adomas ir Filomena Kantautai aukštuosius mokslus baigė prieš atvykstant į Kanadą. Adomas 1960 m. įsigijo bibliotekos mokslo magistro laipsnį Washingtono Universitete, Seattlė, ir buvo Albertos Universiteto vyriausias bibliografas bei retų knygų kataloguotojas.

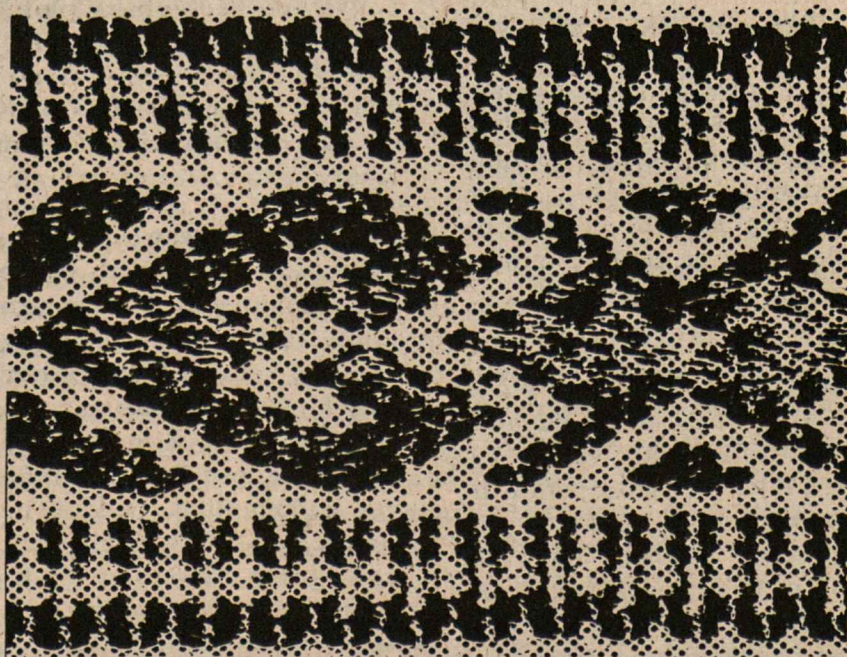
ATKREIPKIME DĖMESĮ IR SUSIRŪPINKIME

Buvo įdomu patikrinti, kaip reprezentuojami da-

Supplement to A Lithuanian Bibliography

A further check-list of books and articles held by the major libraries of Canada and the United States

Adam & Filomena Kantautas

bar landoje leidžiami "Nepriklausoma Lietuva", "Tėviškės Žiburiai", ir "Moteris" bibliotekose, ypatin - gai Kanados bibliotekose, kurių Bibliografijoje išvardinta 43.

"Nepriklausoma Lietuva" buvo randama šiose bibliotekose: 1. Marian Fathers, Thompson, Conn. /1949 ir 1953 - 53 metų numeriai /, 2. St. Casimir Convent, Chicago, /1942 m. nr. 1-4, 6-10; 1943 m. nr. 11 - 12; 1944 - nr. 25 - 31; 1945 - nr. 32 - 43; 1946 - nr. 44 - 78; 3. Kent State University, Kent, Ohio; 1959 m. nr. 1 - 52.

Visos šios bibliotekos yra JAV Valsybėse. Tuo tarpu nė vienoje iš Kanados 43 bibliotekų nieko nebuvo apie "Nepriklausomos Lietuvos" egzistavimą.

Panašiai ir su "Tėviškės Žiburiai". Buvo ran-

dama: 1. U.S. Library of Congress, Washington / visi numeriai pradedant 1951 m. Čia geriau bent tai, kad jau yra renkami nuolatos/, 2. Kent State University, Ohio / 1959 m. rinkinys/.

"Moteris" rasta Kent State University, Ohio / 1958 - 1963, 1965 ir 1968-73 metų komplektai.

Tikrai tenka susirūpinti, kad Kanadoje mūsų leidžiama spauda nerandama Kanados bibliotekose! Tiesa, paskutiniiais metais, vyriausybei išleidus po tvarką, kad kiekvieno leidinio 2 egzemplioriai turi būti siunčiami Valstybinei Bibliotekai, tenka tikėtis, kad mūsų spaudos dalis bus randama bent vienoje Kanados bibliotekoje. Tenka susirūpinti, kad mūsų ir ankstyvesnioji spauda būtų reprezentuojama bent ke- liose Kanados bibliotekose.

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

Pasirodė "Lietuvių Dienų" gegužės ir birželio man. laidos. Gegužės mėn. laida skirta HAMILTONO MER - GAICIŲ CHORUI AIDAS ir dabartiniam jo vadovui Jonui GOVĖDUI. Daug nuotraukų iš choro gastrolių, išsamus straipsnis apie Choro veiklą.

Vedamasis parašytas kun. J. Celiešiaus, pavadintas "Kodėl mes turime būti lietuvišiais". Išsamus aprašymas Poezijos Dienų Chicagoje, pasikalbėjimas su neseniai mirusiu poetu Nadu Rasteniu, paminėtas Čiurlionio An - samblio ir muz. A. Mikulskio sukaktis.

Anglų kalba sekcijoje įdomus Margio Matulionio straipsnis "BILINGUALISM AND INTELLIGENCE", pasikalbėjimas su Rūta Lee "Soviets demand stage and film propaganda" ir kt.

BIRŽELIO laida skirta JAV LB Valdybos pirminin - kui Vytautui KUTKUI pagerbti. Daug vietos skiriama VI - aji Tautinių Šokių Šventei, įvykusiai Chicagoje lie - pos 6 d. daug gerų ir įdomių nuotraukų. Randame "Per pasaulį keliauja poezijos žodis" - tai poeto Bernardo Brazdžionio kelionės sukurys pro New Yorką, Philadel - phią ir Baltimorę, Chicago Operų pastatymų Pajacai ir Carmina Burana nuotraukos ir pristatymas.

Anglų kalba skyriuje A. Kairio knygos Po Damoklo Kardu angliško vertimo recencija, tęsinys pasikalbėjimo su Rūta Lee-Kilmonyte ir kt. Taip pat rasime lietuvių k. knygų recenzijų.

LIETUVIŲ DIENAS leidžia Antanas F. SKIRIUS.

PASIRINKIMO DIENA

Jack Higgins

/iš anglų kalbos laisvai vertė B.E./

/ tęsinys /

- Visai teisingai, - atsakė Prezidentas. - Todėl vis - kas, kas daroma turi būti visiškai neoficialu.

Jis pasiėmė "Washington Post" laikraščio laidą. "Ar žinojote, kad Charles Pascoe yra mieste?"

- Ne.

- Čia, 3-ame puslapyje yra straipsnis. Jis skaitys paskaitą šį vakarą Smithsonian Institute.

- Maniau, kad jis daugiau nedalyvauja akademiname gyvenime, - atsakė Valstybės Sekretorius. - Aš girdėjau, kad jo brolis mirė praeitais metais ir paliko jam turto.

- Ne, jis dar profesoriauja, dėstydamas moderniąją anglų literatūrą Ballion'e. Noriu jį pamatyti - po paskai - tos! Prezidentas sulaukė laikraštį, atsistojo.

- Bus padaryta, pone Prezidente.

Valstybės Sekretorius pasisuko durų link ir prez. Ken - nedy pridėjo: "Tegul jis ateina per vakarinį apatinį įėjimą, kai jam pranešite. Jokio spaudos atstovo šį kartą".

Profesorius Charles Pascoe nuobodžiavo, nes jo pas - kaitos tema Smithsonian Institute apie moderniąją nove - lę buvo jam nepakankamai svarbi, nebuvo įdomūs jam ir tie akademikai, kurie vaitė sėdėjo aplink jį. Atvykus jaunam vyriškiui iš Vyriausybės Departamento ir perda - vus mandagų kvietimą dar tą patį vakarą atvykti į Bal - tuosius Rūmus, profesorius pajuto malonų palengvė - jimą.

Charles Pascoe tuo laiku buvo 66 metų amžiaus. Au - go Anglijoje, Birmingham'e, I-ojo Pas. Karo metu dirbo kardinėje žvalgyboje, laimingai išsprendęs iš 3 metų in - ternavimo Heidelberg'e, kur studijavo Universitete. Pa - siekęs akademinės karjeros, dėstė Amerikos Universite - tuose literatūros kursą 8 metus ir grįžo į Angliją. Hit - leriui paskelbus karą, žvalgyba pakvietė jį atgal į tarny - bą, kur prisidėjo prie vokiečių šnipų tinklo sunaikinimo Anglijoje. Po to tapo specialiu uždavinių vykdytoju. Dau - giausia jo dėka buvo sėkmingai suorganizuota britų ir a - merikiečių žvalgyba okupuotoje Prancūzijoje.

Jo žmona mirė 1943 m., vaikų neturėjo. Karui pasi - baigus grįžo į Oxford'o akademinį gyvenimą. Mirus jo 4 psl.

broliui, paveldėjo didelę sumą pinigų, gyveno patogiai, bet dėl to ypatingo džiaugsmo nejuto.

Automobilis sustojo ties Baltųjų Rūmų Vakarų įėj - mo. Jaunasis vyriškis mėlynu ploščiu, atlydėjęs iš Ins - tituto, nuvedė jį į Ovalų Kabinatą. Čia jį laukė Valsty - bės Sekretorius Rusk'as.

Šypsodamasis jis ištiesė ranką ir pasisveikino. Pas - coe, šiek tiek palinkusiais pečiais, užkritisiais pilkėjan - čiais plaukais ant kaktos, išėginiu kostiumu ir juodu kak - laraiščiu, paklausė nedelsdamas: "Ką visa tai reiškia?"

Valstybės Sekretorius parodė bylą ant stalo: "Jeigu būsite malonus perskaityti, Jums viskas paaiškės".

- O paskui ?

- Pats Prezidentas Jums paaiškins. Aš dabar Jus palieku.

Užsidarius durims, Pascoe tuojau pat sėdo už sta - lo, užsidėjo skaitymo akinius ir atvertė bylą.

- - - - -

Po 20 minučių atsidarė durys ir įėjo prezidentas Kennedy, lydimas Rusk'o.

- Įdomu ?, - paklausė Kennedy.

- Taip. Aš stebėjau Conlin'o darbus eilę metų.

Jis yra pažymėtina asmenybė. Gaila, kad taip įkliuvo. Beje, keistas sutapimas. Pulkininkas Teusen'as, V. Vo - kietijos žvalgybos karininkas, kuris perdavė žinias iš Berlyno, yra senas priešininkas.

- Teusen'as dirbo su Canaris /žinomas II Pas.

Karo meto šnipas. Vert. / Berlyne.

- Kitas pažymėtinas žmogus, - Pascoe atsistojo, - tačiau ...

Prezidentas priėjo prie lango, pažvelgė pro jį ir at - sakė: "Berlyno lankymas yra per daug svarbus momen - tas. Šiuo metu nieko oficialiai negalime daryti."

- Ką aš su visu tuo turiu bendro? - susidomėjo Pas - coe.

- Specialistų nuomone, Jūs buvote vienas intelligen - tiškiausių žvalgybos tarnyboje karo metu, - atsakė Prezi - dentas.

- Galiu gyventi 2 mėnesius vien tik gavęs gerą pagy - rimą!

- Užteks vieno mėnesio, nes pagal mano Europos tvarkaraštį, aš turiu būti Berlyne birželio 26 dieną.

- Jūs rimtai norite, kad aš ką nors daryčiau Con - lin'ui išgelbėti ?

- Dažnai karo metu teko vykdyti panašius uždavinius. - Teisybė, - linktelėjo Pascoe, - bet tai buvo prieš 18 metų!

- Žinoma, tai turi būti įvykdyta be jokios oficialios pagalbos. Vakarų Vokietija šiuo metu negali sau leisti jokio įsivėlimo.

- O Vatikanas ?

- Pacelli atvyksta rytoj į Berlyną, - tarė Rusk'as. - Žinoma, neoficialiai. Ar Jūs jį pažistate?

- Iš tolo, dirbom kartu, bet nebuvau susitikęs.

Sekė tylą.

- Apaštališkasis Pasiuntinys yra pilnai informuotas dėl viso šio įvykio. Prieš išvykdamas turėtumėte su juo pasikalbėti, jis Berlyne parengs Jums susitikimą su Pa - celli, - tęsė Prezidentas.

- Kada išvykstu ? - pasiteiravo Pascoe.

- Prieš vidurnaktį, BOAC skrydis į Berlyną, kurį pasieksite rytoj po piet ir turėsite laiko pasikalbėti su Pasiuntiniu.

- Gerai, - atsakė Pascoe, pasiimdamas bylą. - Esu Jūsų rankose, atrodo, ir man reikia skubėti.

Einant prie durų, Prezidentas stabtelėjo: "Noriu Jums padėkoti, profesoriau."

Pascoe nusišypsojo. "Ar turiu koki kitą pasirinki - mą?"

Tėvas Erich Hartmann'as, SJ, Rytų Berlyno Kata - likų Sekretariate dirbo jau kuris laikas. Jis buvo labai patrauklios išvaizdos, tačiau retai šypsojosi ir jo mė - lynose akys buvo kažkas tokio, kas priversdavo daug - mą žmonių atsargiai su juo derėtis. Įskaitant ir perėjimo stotyje "Charlie" Vopus, kurie buvo įpratę jį matyti sename, mažame volkswagen'ereguliariai vykstantį į Va - karų zoną. Vatikano reikalais. Įprastas vaizdas buvo ir jį lydinčio vyriškio juodame lietpaltėje, sekančio jį ant motociklo.

Tėv. Hartmann'as, 35 m. amžiaus, buvo gimęs Dres - dene, sūnus mėsinių, kuris buvo komunistas ir dargi vietinio partijos skyriaus sekretorius. Jis darbavosi ir nacionalsocialistams įgijus galią. 1934 m. vasario 3 d. žmona jį buvo suradusi šaldytuve, pakabintą negyvą ant kablio. Oficialiai buvo skelbiama savižudybė. Našlė par - davė mėsinę ir savo sūnų išsiuntė pas brolių, kuris gyve - no New Yorke. Pati toliau dirbo komunistų pogrindyje prieš nacių, iki suareštavimo 1944 m. Dachau stovyklo - je ją sušaudė.

Sūnų auginęs dėdė ir jo žmona namuose kalbėjo tik vokiškai, vis tikint, kad vaikas vieną dieną galės grįžti Vokietijon ir gyventi su savo motina.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir išeivijoje/Parinko J.P.-lis.

BUS BLOGAI ŠUNIMS IR KATĖMS

Lietuvoje, kaip rašo "Vals-tiečių laikraštis", padaugė-jo valkataujančių šunų ir ka-čių, kurie, kaip žinoma, kartais suseraga pasiutimo liga. Todėl ministrų taryba nutarė sugriežtinti kovą prieš palaidus šunis ir ka-tes.

Miestuose, gyvenvietėse, kur gyvena daugiau kaip vie-na šeima, laikyti katę ar šunį bus galima tik su raš-tišku leidimu ir tai, jei ne-prieštarauja visi kitinamo gyventojai.

Bus draudžiama šunis ir kates vesti į parkus, sode-lius, aikštes, pliažus ir t.t. Taip pat draudžiama vežti juos autobusais ir troleibu-sais.

Šunys ir katės turės teisę pasirodyti viešose vietose tik su savininkais, antraip bus laikomi valkataujančiais, nežūrint, kokios jie būtų veislės.

Už taisyklių nesilaikymą šunų ar kačių savininkas ga-lės būti nubaustas nuo 10 iki 50 rublių ir gyvulys atim-tas.

PAGERBTAS MOKSLININ-KAS

Vilniaus Universiteto Fi-lologijos fakultetas pagerbė jau mirusį profesorių Ri-čardą MIRONĄ, kuris ir pats yra rašęs originalius veikalus ir nemaža vertės iš senosios indų ir antikinės literatūros.

Tarp išsopusdintųjų jo vertimų minimi "Oria kal-bos žodynas", "Dvylika Rig-Vėdo himnų", graikų dra-maturgo Eschilo "Prikalta-sis Prometėjus", "Septyne-tas prieš Tebus" ir t.t.

Darneatspausdintas sans-krito kalbos vadovėlis ir jo verstas senosios indų lite-ratūros paminklas "Panča-tantra".

Už ryšių stiprinimą su In-dija jam buvo paskirta J. Neru premija.

B. JASAITĖ-SENIAUSIA LIETUVOS GYVENTOJA

Seniausia Lietuvos gyven-toja pagal "Valstiečių laik-raštį" esanti Barbora Jasai-tė, gimusi 1855 m. liepos 15 dieną.

Dabar B. Jasaitė dažnai rymo prie lango, o kai nusi-bosta, tai sėda prie ratelio verpti.

STUDENTAI PUOSELĖJA MENĄ

Žemės ūkio Akademijoje jau trisdešimt metų gyvu-oja dramos kolektyvas. Be-veik pusę šio laiko, pažymi "Kauno Tiesa", jam vado-vauja Kauno dramos teatro aktorius A. Vrubliauskas, išvedęs kolektyvą į pirmau-jančių gretas. Daugelyje ap-

žiūrų ir festivalių Akademi-jos scenos mėgėjai pelnė diplomus.

Šiaulių K. Preikšo Pedago-giniame Institute ypač popu-liarus vokalinis senosios muzikos liaudies ansamblis "Polifonija", neturintis sau lygių šio žanro kolektyvų Lietuvoje. Įsikūręs prieš šešerius metus, ansamblis neseniai surengė savo šim-tąjį koncertą. (Muzikiniola-vinimosi labai trūksta lie-tuviams išeivijoje. Be an-samplių - neturime organi-zuotų mėgėjų, instrumenta-listų, grupių. Kodėl?).

LAIMĖJO BALTIJOS PRIZĄ

Tarptautinėje apie Balti-jos jūrą gyvenančių tautų fotografijų parodoje Baltijos didįjį prizą gavo klaipėdie-tis Vaclovas STRAUKAS. Jam dar teko ir Skandinavijos fotosąjungų prizas.

Parodoje dalyvavo 832 fo-tomenininkai iš 8 kraštų su-puse tūkstančių fotografijų.

"Tiesa" rašo, kad yra kuo pasigirti, paskutinius tris kartus didžiulius Baltijos prizus vis laimi "mūsų res-publikos fotografai", atseit, lietuviai. Tik kad jie yra lietuviai, to nepasako vie-šai. Kodėl?).

NEPATINKA UŽSIENIO RADIJŲ STOTYS

"Tiesa" praneša, kad Amerika "smarkiai suakty-vino ardomąją propagandinę veiklą prieš Tarybų Sąjun-gą".

Kad, sako, geriau dirbtų "eterio nuodytojai - radijo stotys "Laisvės" ir "Lais-voji Europa" ir kitos sto-tys, paskirta 93.9 milijonai dolerių, o neseniai Ameri-kos atstovų rūmai dar pridėjo 3 mil. dolerių toms stotims.

"Laisvės" ir "Laisvosios Europos" pajėgumą, sako, norima pdvigubinti.

Egiptas ir Izraelis, sako, "iš karto sutiko, kad jų te-ritorijose būtų statomos Amerikos transliavimo sto-tys".

TURISTŲ SPŪSTIS TRAKUOSE

Ne tik Palanga savaitga-liais užkimšta turistais. Kaip matyti iš "Tiesos", toks pats likimas ištinka ir Trakus. Per metus Trakus aplanko apie milijonas turistų, at-vykstančių net ir iš tolimo-jo Vladivostoko.

Trakų ežerai pilni valčių ir rėksmingų tranzistorių. Ežerų salelėse turistai ku-ria laužus, girtauja ir rė-kauja. Trūksta vietų nakvoti ir pasistatyti automašinoms. (Jeigu tokia Vladivostoko "kultūra", tai nėra ko ste-bėtis. Bet kodėl vietos mi-licija nesutvarko tokių?).

ATASKAITOJE - VIENA, TIKRUMOJE - KITA

Lietuvoje melioratoriai kasmet sukuria nemažus plotus žemės. Bet ūkiuose yra apstu žemių, nereika-laujančių sausinimo, o jas racionaliai naudoti trukdo akmenys, menkaverčiai miškeliai bei krūmai. Tokias žemes turi kultūrinti ir pa-tys ūkiai.

Neseniai buvo patikrinta, kaip organizuojami ir atlie-kami kultūrtechnikiniai dar-bai Alytaus rajone. Čia iš-aiškinta nemažai trūkumų. Melioracijos eksploatavimo valdybos ir rajono Vykdomo-jo Komiteto žemės ūkio val-dybos specialistai nevisada apdairiai parenka plotus. Neretai į kultūrinamus plo-tus įtraukiami ir krūmai, pelkutės bei kitos ne žemės ūkio naudmenos. Dėl to ata-skaitose dirbtinai padidina-mi sukuriant žemių hek-tarai. Pavyzdžiui, Alovės kolūkyje praėjusiais metais buvo pažymėta, kad sukur-tinta 160 hektarų, o iš tik-rųjų objekte žemės ūkio naudmenos tesudarė apie 100 hektarų. Panašiai esa-ma ir Pivašiūnų kolūkyje. Daugų sovietiniame ūkyje-technikumė bei kai kuriuose kituose ūkiuose.

Melioracijos eksploatavi-mo valdybos specialistai, su-darydami projektinę sąma-

tinę dokumentaciją, naudojo-si senais ūkių planais, ne visada parenkamais plotus apžiūrėdavo, dėl to dalis schemų buvo blogai sudary-tos. Štai "Dzūkijos" kolū-kiui sudarytoje schemoje paaiškėjo, kad didelę tvar-kytino ploto dalį užima kul-tūrinės ganyklės, kur jokie papildomi kultūrtechnikiniai darbai nereikalingi.

Panašiai sudarytos sche-mos kultūrtechnikiniams dar-bams ir šiais metais. An-tai "Naujo gyvenimo" kolū-kiui sudarytoje schemoje nu-rodyta žemė, kuri jau prieš keletą metų perduota Do-mantonių paukštininkystės sovietiniam ūkiui.

Kai kuriose schemose pa-rodyti ne tie žemės plotai, kurie pažymėti plotų parin-kimo aktuose. "Atžalyno" kolūkio kultūrtechnikinių dar-bų dokumentacijoje schemas visai nebuvo. Plotų parink-i-mo akte pažymėta, kad 1979 metais kultūrtechnikiniai dar-bai bus atliekami visose brigadose 100 ha. plote.

Yra ir kitų bėdų. Surašant darbų apskaitos lapus, ne-nurodomas objektas, kuria-me atliekami kultūrtechni-niai darbai.

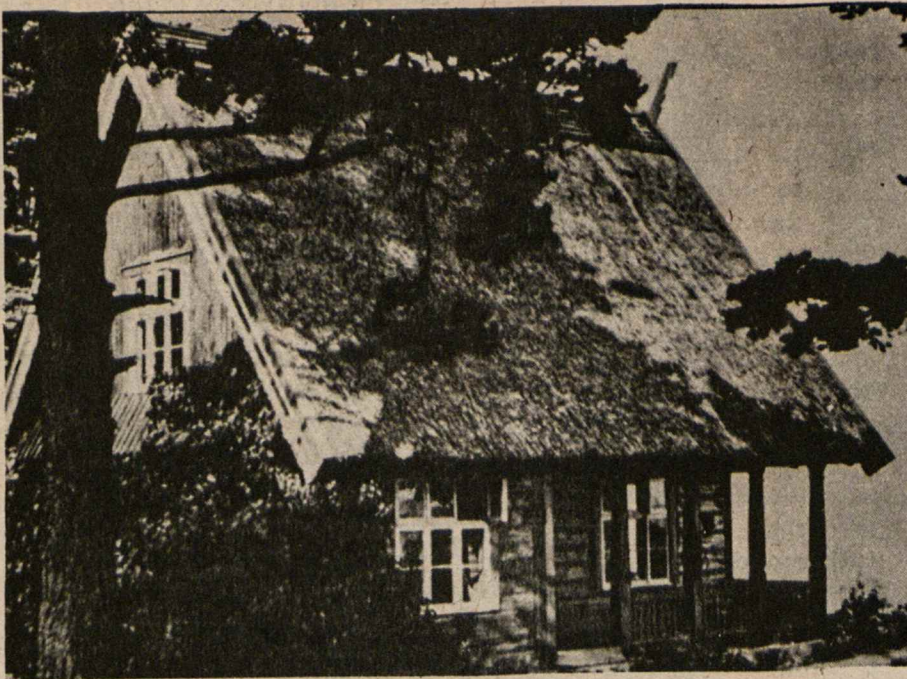
Tvarka, tvarkelė, gal kai kam naudingiau, kai jos nė-ra?

Vytautas Mačiūka

RUSNĖ

DEVYNI NEMUNAI,
DEVYNIOS SAULĖS.
IR MIRKSTA DEBESYS KAIP ŽASYS VANDENY.
KAIMENĖ KUTERIŲ, PRIGLUDUSI PRIE KRANTO,
ŠVIEŽIA ŽUVIM ALSUOJA
IR AITRIA DERVA.

KADA UŽGĖSTA RAUDONI STOGAI
ŽALIŲ KĄSTONŲ VYGĖJ,
SKIRVYTĖ MIRKČIOJA BAKENŲ AKIMIS.
DEVYNI NEMUNAI ŽVAIGŽDES PER NAKTĮ PLUKDO
Į KURŠIŲ MARIŲ MĖLYNIS TINKLUS.

PASAKŲ NAMELIS NIDOJE

Nuotr.: J. Vaicekausko

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI. STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS
DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

Tony's Photo Studio

Portretai, Vedybos, Krikštynos,
Sukaktuvės mažamečiams,
Ivairios progos

T. LAURINAITIS
Tel: 525-8971 2680 FRONTENAC ST. MONTREAL, P. Q.

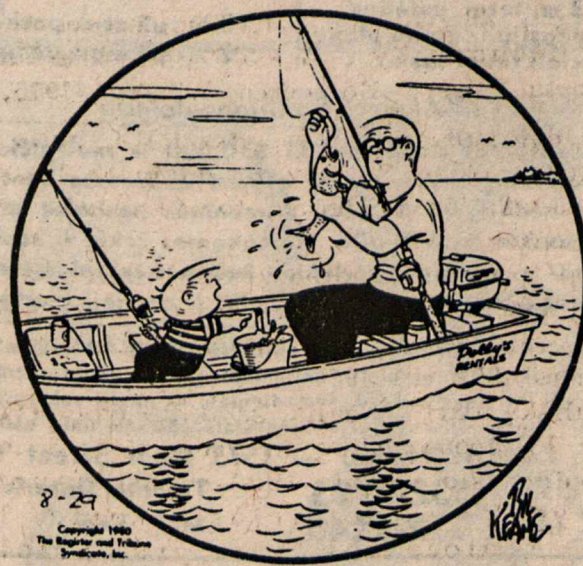
CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

KIEKVIENA ANTRADIENI nuo 11.30 iki 12v. nakties
PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel: 669-8834

KREVI VEIDRODŽIAI

"Pasikeiskim vietomis, tėtė!"

ooo

Jonas: "Ar išsipildė tavo jaunystės troškimai?"

PETRAS: "Taip. Kai mama man šukuodavo plaukus, la-bai norėdavau, kad jų neturėčiau..."

Žalianyktis

MEDIS, AR NE MEDIS?

Kas atrodo kaip medis, bet nėra medis? Pasi-rodė, bananų augalas! Per vienerius metus banano augalas pasiekia 3-8 metrų aukštį / 10-25 pėdas /. Jis tikrai atrodo kaip medis - storu liemeniu ir ilgais žaliais lapais viršūnėje. Tačiau, tai nėra medis, nes liemuo nesudarytas iš medienos. Tik-rumoje, tai lapai tvirtai apsivynioję vienas apie ki-tą, kaip pav. salierų daržovės. Kaip salierų, bana-nų lapų kotai yra minkšti, todėl tropikinių audrų vė-jai gali priplakti prie žemės ištisą bananų plantaciją.

Jeigu banano augalas nėra medis, tai kas jis yra? Aišku, ne krūmas ir ne vijoklis. Tikrumoje, tai milžiniškas žolynas, didžiausias mūsų žemėje au-galas be medienos!

Kitas nepaprastumas - bananai neauga iš sėklų, nes jie jų ir neturi. Laukiniai bananai senų senovė-je turėjo sėklas, tačiau per šimtmečius kultūvavi-mo, augintojai rinkosi bananus, kurie turėjo mažiau ir mažesnes sėklas. Dabar prakandus banano vaisių, matome mažus, tamsius taškelius - vietas, kur kadai-se būdavo sėklos.

Bananai auga iš storos požeminės šaknies - rih-rome. Ji yra didesnė negu futbolo sviedinys su dau-geliu pumpurų - "akučių". Iš kiekvienos "akutės" ga-li išaugti naujas augalas. Bananų augintojai supjaus-to šaknį į gabalus / lyg bulvę / ir sodina.

Tropikų šiltoje drėgnoje žemėje "akutės" iš-sprogsta ir išstumia lapus į paviršių. Bananai auga labai greitai; kartais kelis centimetrus pre vieną naktį. Bananų augintojai sako, kad jie girdi, kaip au-ga šis savotiškas augalas...

Po vienerių metų lapų bukiute pasirodo didžiul-is pumpuras, kuris ilgėdamas nusvyra žemyn. Po kelių dienų pumpuro lapai atsiskleidžia ir pasiro-do eilės žiedelių, kurios išauga į bananų grupes, kurios vadinamos "saujomis". Ant stiebo susidaro apie 10 "saujų", kurių kiekviena turi nuo 10-20 bananų vaisių.

Derliaus nuėmimo metu 1 banano augalas yra išauginęs apie 150 bananų. Jie surenkami dar ne-visai nunokę, kad išsilaikytų pervežant. Daugiausia šiame kontinente jų auginama Centrinėje Amerikoje, kur ištisą metą yra šilta ir lietinga.

Prieš 100 metų JAV-ėse mažai kas žinojo, kas tai yra bananas. Buriniais laivais ilgai tekėdavo ke-liauti ir atvežti nepernokusių, gerame stovyje vai-sius buvo neįmanoma. Vėliau, greitai garlaiviai per-veždavo šviežius bananus ir netrukus jie buvo par-davinėjami rinkose. Greitu laiku jie išpopuliarėjo ir dabar juos naudoja ir pyragams, ledams, duonai, su javainiais ir kt.

Šuo metu JAV-ėse suvalgoma apie 12 milijonų bananų kasmet!

Banano vaisiai turi savyje daug krakmolo, cukraus ir mineralų, ypač potasius. Juos galima valgyti ir keptus, džiovintus, marinuotus. Atogrąžų šalyse lapai vartojami stogams dengti, prekėms vynioti ir gamina iš plaušų virves, rezginius, popierius.

Vaisius nurinkus, senas liemuo nyksta, o jaunas au-galas antrais metais jau duoda vaisius.

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS

BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki žuvinimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai, motorai, žuvelės!

Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE
Box 119, R.R. 2
Maniwaki, Que.
Tel: (819) 449-4355.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NCRI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ, A. A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7222 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
LEONUI G.: 366-2518 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834; HENRIKUI N.: 277-7868;
DAINIUI L.: 768-9606; DONALDIUI D.: 661-1733

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10½% už 6 mėn. term. indėlius
10% už 1 m. term. indėlius
10% už 3 m. term. indėlius
11% už pensijų ir namų planą
9% speciali taup. sąsk.

9¼% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

13% už asm. paskolas
12% už mortgicijus

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamos čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. popietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakarų; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. popietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723
ir 532-1149

Toronto, Ontario
M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 18 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9.30-1

MOKA UŽ:

term. indėlius 6 mėn. 10½%
term. indėlius 1 metų 10%
term. indėlius 2-3 metų 10%
pensijų ir namų s-tą 11%
taupomąją s-tą 9¼%
spec. taup. s-tą 9¼%
depozitų-čekių s-tą 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo 13%
mortgicijus nuo 12%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal sutaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

AR KALBI SU SAVO VAIKAIS AR ANŪKAIS TIK LIETUVIŠKAI? AR PASKAITAI JIEMS LIETUVIŠKŲ PASAKŲ?

LIETUVIŲ NAMAI

RIMTAI IR EFEKTINGAI
RŪPINASI INFORMACIJA
KITATAUČIAMS

LN Valdybos posėdyje, kuris įvyko rugpjūčio 14 d., buvo diskutuojamas ir "The Toronto Sun" liepos 30 dienos straipsnis "Militant dissent in Baltics", parašytas Peter Reddaway. Vis dažniau pasirodant kitataučių pasisakymams vietinėje spaudoje, LN nutarė kreiptis į KLB Valdybą, kad būtų sudaryta grupė žmonių, kurie sektų ir atsakytų į tokius straipsnius ar reikalui esant, už juos padėkotų. Šis reikalas jau seniai yra aktualus ir malonu pastebėti, kad rimtai juo susirūpinta.

• LN nariai metinio susi-

LIETUVIŲ NAMAI

rinkimo nutarimu, pakvietė Kanados delegaciją Madrido Konferencijoje pasisakyti už Baltijos valstybių nepriklausomumą. Atsiliepė Daugia - kultūrinis Reikalų ministras FLEMMING'as, pažadėdamas paskatinti Kanados Užsienių Reikalų ministerį, kad jis pasisakytų, jog 8-ame Helsinkio Susitarimų punkte minimos Žmogaus Teisės būtų įgyvendintos Baltijos valstybėse.

• LN Valdyba paskyrė \$100 Vilniaus Krašto Lietuvių Sogos ruošimui knygai paremti. Joje bus surinkti mūsų mokslininkų straipsniai apie etnografines Lietuvos rytų ir pietų ribas. Idomu bus pamatyti knygą.

LIETUVIŲ MUZIKOS STUDIJA TORONTE

Žinomas dirigentas, kompozitorius Jonas GOVĖDAS atidaro Toronte Muzikos Studiją.

Registruotis nuo rugsėjo mėn. 3 dienos, telefonu 531-5870.

SVEIKINAME ir linkime geros sėkmės!

VESTUVINĖ SUKAKTIS

MATUSEVIČIAI, Marija ir Bronius atšventė artimųjų la.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRINKIME KIEKVIENA TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd. ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v. ŠKAMBINKI T: 487-5591

toronto

popietė savoose namuose

A. LUKOŠIUS

"PALENGVA JODAMAS, TOLIAU NUJOSI"

Taip mums sako neklaidingoji liaudies išmintis ir tai yra labai prasmingas ir daug pamokantis išsireiškimas. Jis tinka mums visiems, ypač dėl kasdieninio duonos kąsnio ir šviesesnės atelies besigalinėjantiems. Šiuos kelius, nors ir keistai skambančius žodžius, savame gyvenime kiekvienas iš mūsų daug kur galime pritaikinti ir praktiškai panaudoti. Ne paslaptis, kad gyvenimo kelyje išsibėgėjus, išsisiūbavus mums visiems be išimties yra labai sveika kartas nuo karto, stabtelėjus atsikvėpti, aplinkui apsižvalgyti, įtraukti krūtinės naujo gaivaus oro, apie nuėitąjį kelią pamąstyti. Siekiant pilnesnio ir prasmingesnio gyvenimo, tas padaryti net būtinai reikalinga. Pagaliau, ne ką belaimėsi tik prabėgomis nuskubėdamas ir tuomi save tik dar daugiau vargindamas. Patirtis mums sako, kad nusukubantieji visuomet ne tik kad geriau, gražiau, bet dažniais atvejais ir greičiau atlieka jiems patiktas ar jų pačių pasiimtas užduotis.

Ką mes beplanuotume ir beveiktume, visur turi būti atitinkamas reikalo supratimas, žinojimas, sveikas pagalvojimas, atsargumas. Tai yra patys geriausi visų mūsų pasiimtųjų darbų talkininkai, laimėjimo užtikrintojai, tikrieji mūsų kelrodžiai. Nesupraskime šio visų reikalo klaidingai, būtent, kad šios dienos darbus lengvai galima atidėti rytojau dienai ar panašiai. Tas jau būtų blogo įpročio ir savęs klaidinimo pažymys. Neatidėliokime tų darbų, kuriuos lengvai galime atlikti šandieną.

Šio rašinėlio tikroji mintis yra apie kartais neapgalvotą mūsų persitengimą. Yra žmonių, kurie įsisima-gina, išsibėgėja, na ir, pagaliau, patys nežino neįsima-gina, nesupranta, kad per daug užsigrėbė, per plačiai visur užsimojo, net apie savo sveikatą visiškai neapgalvodami.

Daug ką gyvenime galima padaryti, daug ką atsiekti, toli ir aukštai pakopomis palypti, tik nereikia užmiršti, kad tavo širdis ne iš granito, kūno sąnariai yra trapi ir, pagaliau, nervai turi savo ribas. Netir plieninės muzikos instrumentu stygos pertemptos trūksta, o ką jau bekalbėti apie žmogaus kūno silpnąsias ląsteles?

"Palengva jodamas toliau nujosi" — šių žodžių prasmė

visur savame kasdieniniame gyvenime galime pritaikinti. Bet koks persitengimas, persitengimas, pervargimas — žaloja žmogaus sveikatą. Visur ir visiems reikalingas atitinkamas poilsis, atsigalvinimas, nuo viso ko atsipalaidavimas. To nedarant, parodome, kad nemo-kame gyventi.

Dažnai mums tenka girdėti net savo artimus bičiulius kalbant: "Greitai turėsiu atostogas, tvarkysiu, remontuose savo gyvenvietę. Labai daug darbo turiu, nes reikia perdirbti kambarius ir viską pakeisti, dažyti, stogą taisyti ir t.t."

Argi nevertėtų geriau pagalvoti prieš visą tai pradėdant: atostogas, kurias tik kartą į metus gauname, daugeliu atvejų mums tikrai reikalingos pilna to žodžio prasme. Šito nebedami, tik save nusiskriaudžiam, net ne neįsivaizduojame, kadangi darome sau, kad grimstame dar į didesnę pavargimą. Dažnai samprotaujame, kad tai darome sau, savo šeimos šviesesnei atečiai. Po to dargi ir nemažai pasigiriame kaimynams, kiek gi pinigų sutaupėme patys visą tai pasidarydami.

Gal būtų kai kas ir gali taip be poilsio, be atvangos darbuotis, bet jie yra suskaitomi ant rankų pirštų. Nors taip ir neatrodytų, tačiau polisis visiems mums šios žemės "kurmiams" yra būtinybė. Kam jau kam, bet mums tiek visko ant savo pečių pakėlusiams, pusę pasaulio perkeliavusiems, netikrume, pavojuose, ir rūpesčiuose gyvenusiems, polisis yra taip svarbus, kaip ir kasdieninė duona.

Nemažas skaičius mūsų tikrai peranksti išskeliamą amžinybės ir tai daugiausia dėl čia minimų priežasčių. Dargi, lyg kokia taisyklė, daugiausia tie asmenys, kurie ekonomiškai tvirčiau ir gražiau buvo įsikūrę, bet apie poilsį mažiau bepagalvodavę. Šia proga ir vėl tinka prisiminti kartas nuo karto mums visiems tinkamą išmintingą ir išganingą išsireiškimą, apie kurį visi turėtume kur kas dažniau pagalvoti: "Gyvenime mes užvis mažiausiai pažįstame tai patys save". Tad bandykime nors pagalvoti apie šį svarbų savęs pažinimo meną. Vieniems mažiau, kitiems daugiau, jis padės ilgiau pasidžiaugti ir gėrėtis mums duotu gyvenimu.

boston

Vytenis VASILIŪNAS

• Muz. ir mokslininkas dr. V. VASILIŪNAS Norvegijoje skaitė paskaitą iš geofizikos. Ta proga išspildė vargonų koncertą. Kitais metais Vytenis Vasiljūnas pakviestas koncertuoti Švedijoje, Stockholm'o mieste.

• Komp. KAČINSKO Jeronimo kompozicija "Miniatiūra" — rosi fletai, klarnetui ir violončelei vasaros pradžioje buvo atlikta Bostono Konservatorijos koncerte. Kūrinys yra išleistas ir dabar gausiamas amerikiečių mu-

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įsteigos tel. 233-3334 231-2661 231-6226 •
3830 BLOOR STREET WEST • ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K6

APDRAUDA

INSURANCE • Namų — Gyvybės
• Automobilių
• Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, s.p.

1551 Bloor Street W. Visais kėlionų reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

zikams smuikininko Izidoriaus VASILIŪNO pastangų dėka.

VASARVIETĖS 30 METŲ MINĖ JIMAS

Šiomet sukanka 30 metų, kaip buvo įsteigta Kennebunkport vasarvietė. Vasarvietė yra išlaikoma Tėvų pranciškonų, jos steigėjas — vienuolynų viršininkas Tėvas Jurgis GAILIŪŠIS.

Šiomet, rugpjūčio 5 dieną įvyko sukahties minėjimas. Įžanginį žodį pasakė Tėvas Jurgis Gailiūšis, nupasakojęs Vasarvietės steigimo eigą. Koncertą atliko Vasarotojų Choras. Minėjimo pabaigoje Tėvas Jurgis Gailiūšis padėkojo choristams ir susirinkusiems, palinkėjęs susitikti kitais metais. Po to sekė vaišės, kurias parėngė Vasarvietės šeimnininkė P. Chlamsauskienė, iškepusi milžinišką tortą 30 metų paminėti.

VARGONŲ KONCERTAS

Tėvų Pranciškonų Vasarvietėje Kennebunkporte, liepos 31 dieną koplyčioje įvyko Vytenio VASILIŪNO vargonų koncertas. Programa buvo sudaryta iš kompozitoriaus J. S. Bacho kūrinių. Vargonininkas išspildė: Preludą ir Fuga D-Moll, Trio Sonata I Es-dur, Fantazija ir Fuga G-Moll ir Kanoniškas Varyjacias Choralo tema: "Iš aukšto dangaus aš ateinu". Programa tęsėsi 50 min.

Prieš koncerto pradžią, vienuolyno viršininkas Tėvas Jurgis Gailiūšis perskaitė psalmę, o po koncerto davė palaiminimą Šv. Sakramentu, vasarotojų chorui giedant. Tas suteikė koncertui religinę nuotaiką.

J. S. Bach yra skaitomas didžiausiu pasauliniu kompozitoriumi, jis gyveno tarp 1685-1750 metų.

Taip pat Iz. ir Vytenis VASILIŪNAI išspildė sonatų programą, į kurią buvo įtraukti Mozarto, Gaižausko ir Wolf - Ferrari veikalai. Dėmesio susilaukė Gaižausko sonata, moderniška, pilna liaudies motyvų ir ritmo.

ANTANO KEBLIO REČITALIS

Antanas KEBLYS, baritonas iš Montrelio, liepos 18 dieną davė rečitalį Pranciškonų Vasarvietėje Kennebunkporte. Programoje buvo lietuvių kompozitorių ori-

ginalios dainos, vokiečių kompozitorių kūrinių, išpildyti originalia kalba ir lietuvių liaudies dainos. Solistai akompanavo Vytenis VASILIŪNAS. Programą pravėdė E. VASILIŪNIENĖ. Rečitalis buvo šiltai klausytojų priimtas.

PUOSELĖJAMA MUZIKA

Rugpjūčio mėnesį Kennebunkporte Tėvų Pranciškonų Vasarvietėje įvyko Vasarotojų Choro koncertas. Choras yra sudaromas tik vienam koncertui, jo dalyviai yra suvažiavę iš įvairių vietovių dainininkai. Ši tradicija yra tęsiama jau daug metų. Chorą paruošė ir jam dirigavo Izidorius VASILIŪNAS, Choriui akompanavo Vyt. VASILIŪNAS. Choras išpildė 21 dainą. Solistais buvo Bronė STRAVINSKIENĖ iš Chicagos ir Igoris KUČIAUSKAS iš Baltimoro.

• Rugpjūčio 7 dieną Kennebunkporte buvo Vėžių vakaras. Šį vakarą suruošė ponai STAKČIAI ir ponai BUIVIAI. Dalyvavo beveik visi vasarotojai. Nuotaka buvo linksma, vakarienė skani.

EL. VASILIŪNIENĖS PASKAITA

E. VASILIŪNIENĖ skaitė paskaitą Kennebunkporto Vasarvietėje tema "Kaip pažinti žmogų". Paskaita buvo diskusinė. Susidomėjimas buvo didelis.

• ŠAULIŲ Jono VANAGAI - ČIO KUOPA išsirikino naują Valdybą: pirm. - J. Tyla, vicepirm. - Vl. Bajerčius, sekr. V. Tumienė, išd. - J. Bajerčienė, Moterų Sk. vadovė - E. Valiukonienė, Revizijos Komisija: T. Janukėnas, B. Ša - kenienė ir P. Naruševičius. Garbės Teismą sudaro K. Šimėnas, A. Šležas ir A. Kriščiūnas.

• Dail. ŠPAKEVIČIUS Julius yra šiuo metu vienintelis Bostono lietuvis, turintis savo komercinio meno studiją. Lietuviams dažnai talkina ne mokamai.

Moterų Klubu susirinkime neseniai skaitė paskaitą apie komercinio meno vystymąsi.

• Bostone nuolatini gyventojais rašytojas - poetas St. SANTVARAS dalyvaus Lietuvių Dienose Australijoje.

• Šiais metais Bostono miestas švenčia 350 m. sukaktį.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių
Kredito Kooperatyvas
"TALKA"
830 Main Street East
L8M 1L6
telefonas 544-7125

sukaukęs virš 14 mil. dol. kapitalą
kviečia

visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga.

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	4%	nekiln. turto pask.	13%
santapus	10%	asmenines paskolas	14%
term. depozitus 1 m.	10%		
term. depozitus 3 m.	10%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draud.	
reg. pensijų fondo	10 1/2%	Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.	

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniais - nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.,
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

MERGAIČIŲ CHORAS "AIDAS" IRAŠĖ III-IA PLOKŠTELĘ

Jau III-ia dainų plokštelę
įrašė AIDAS kartu su sol. R.
STRIMAIČIU. Plokštelei iš-
leisti reikia lėšų. Visi rė-
mėjai bus sužymėti ant
plokštelės aplanko. Aukas
galima siųsti AIDAS, 84
Balsam Ave., S., Hamilton,
Ont. L8B 3B3. Daugiau in-
formacijų gausite tel.: 416/
549-5372.

"AIDAS" dabar pradeda
repeticijas 25-osios Kanados
Lietuvių Dienos programai.

LIETUVAITĖ- MISS FOLK ARTS

Jolanta JOKUBAITYTĖ
"Heritage Ball" metu šią
vasarą buvo išrinkta Miss
Folk Arts. Ateinančiais me-
tais ji atliks įvairias parei-
gas priėmimuose ir Folk
Arts Council renginiuose.

Ji susilaukė didelio dėme-
sio iš vietinės spaudos, ku-
rie pakartotinai rašė apie ją
ir įdėjo jos nuotrauką.

Gabioji lietuaitė yra ir
GYVATARO šokėja, ir vaikų
grupės mokytoja. Baigė
sociologiją, McMaster U-te.

st. catharines

TAUTOS ŠVENTĖ

St. Catharines Bendruome-
nės Apylinkės Valdyba ruo-
šia Tautos Šventės minėjimą
1980 metų rugsėjo 7 die-
nį. Šėkmadienį 10 v. ryto,
Tėvų pranciškonų patalpose
Carlton ir Rolls gatvių kam-
pas. Minėjimo programa:
10 val. iškilmingos pamal-
dos už Tautos kankinius, at-
našaus Tėv. Juvenalis Liau-
ba. Pamaldų metu giedos
solistas A. Paulionis, pas-
kaitą skaitys pedagogas vi-
suomenininkas Kazys Mile-
ris iš Hamiltono. Bus pri-
statymas iškiliosios lietu-
vaitės, kuri atstovaus bend-
ruomenę Grape and Vine
festivalyje. Minėjimo metu
bus renkamos aukos Bend-
ruomenės politinei ir kultū-
rinei veiklai paremti bei
lietuviškai egzistencijai Ka-
nadoje išlaikyti.

Bendruomenės Valdyba
prašo organizacijas pamal-
dose dalyvauti su vėliavo-
mis. Taip pat prašo iš to-
liau kaimyninių kolonijų ir
vietinius lietuvius skaitlin-
gai dalyvauti Tautos šventės
minėjime ir auksa paremti
mūsų veiklą.

JAUNIEJI PROFESIONALAI

Vida VALAITYTĖ, J. ir K.
Valaičių iš Mount Brydges,
Ont., profesionalė slaugė, pra-
dėjo dirbti The Pas, Ont.
Sveikatos Centre.

D.L.K. VYTAUTO KLUBO "VYTAUTAS TRUSTIES" SKELBIA:

Likvidatoriai galutinai baigė savo darbą, išdalino liku-
sias sumas pinigų skolintojams. Tačiau liko neatsiimtų
sumų: Kazys LEKNICKAS, Jonas JUŠKAITIS, Vladas PE-
ČIUKONIS ir Jonas MACIEJŪNAS. Visus išvardintuosius
ar jų paveldėtojus prašome atsiliiepti į "Ne-
priklausomos Lietuvos" laikraščio administraciją, nes
paminėtųjų neatsiimtų sumos tolimesniai išmokėjimai
pavestos "N.L." įn TRUST.

"N.L." Administracija

montreal

MONTREALIO LITUANISTINĖ MOKYKLA

PRADEDA MOKSLO METUS RUGSĖJO MĖN. 13 d. 9 val.
RYTO, TOSE PAČIOSE PATALPOSE / POLYVALANTE ST.
HENRY / - 4115 ST. JACQUES ST., WEST.

MOKINIUS / PARENGIAMAJI SKYRIŲ REGISTRUOTI
PAS MOKYKLOS VEDĖJĄ MONIKĄ JONYNIENĘ,
TEL: 489-2106.

(MOKYKLA, LENGVAI, NUVYKSTAMA METRO,
KURIS YRA PRIE PAT MOKYKLOS DURĮ,
LAUKIAME VISŲ!

VEDĖJA

ŠEŠTADIENINĖJE

MOKYKLOJE PRASIDEDA VEIKLA

Montrealio Litanistinė
Šeštadieninė Mokykla pra-
deda darbą rugsėjo 13 dieną.
Labai naudinga prlaeisti vai-
kams šeštadienio rytmetį ne
kur nors besitirinant pakam-
pais, sėdint prie televizijos
aparatur ar praleidžiant gat-
vės laiką prie tų pačių kas-
dieninių žaidimų. Vaikystės-
jaunystės draugai atsiranda
mokyklose ir mūsų jaunimo
organizacijose. Lietuviai
lietuvis draugas ir jaunystė-
je ir vėliau bus artimesnis,
negu koks kitas, kad ir labai
mielas. Tėvai turi apie tai
pagalvoti ir pasiryžti leisti
savo vaikus į Šeštadienines
Mokyklas.

Šiemet veiks speciali kla-
sė tiems vaikams, kurie ne-
moka lietuviškai. Mokykla
yra įsigijusi naujų ir vai-
kams įdomių mokslo prie-
monių. Tėvai visada yra ma-
loniai ir su dėmesiu išklaui-
somi ir Mokyklos Vedėjos ir
mokytojų, gauna gerų prak-
tiškų patarimų.

Šiemet Mokykloje dėsto:
Julija ADAMONIENĖ, Julija
ADAMONYTĖ, Stasė ALI-
ŠAUSKIENĖ, Aušra BAR-
ŠAUSKIENĖ, Monika JONY-
NIENĖ, Aldona KNYSTAU-
TIENĖ, Seselė TERESĖ ir
Linas STAŠKEVIČIUS.

GIMĖ:

BULOTAMS, Vilijai ir Ry-
čiui gimė sūnus 25 rugpjūčio,
Royal Victoria Ligoninėje.
Sveikiname laimingus jau-
muosius tėvus ir jų artimuo-
sius!

40 METŲ VEDYBINĖ SUKAKTIS

Montrealiečiams Marijai
ir Juozui MALCIAMS dukra
Vilija Bulotienė ir sūnus
Raimondas su šeimomis su-
ruošė 40 metų vedybinės su-
kakties staigmeną-pobūvį.

MIRUSIEJI:

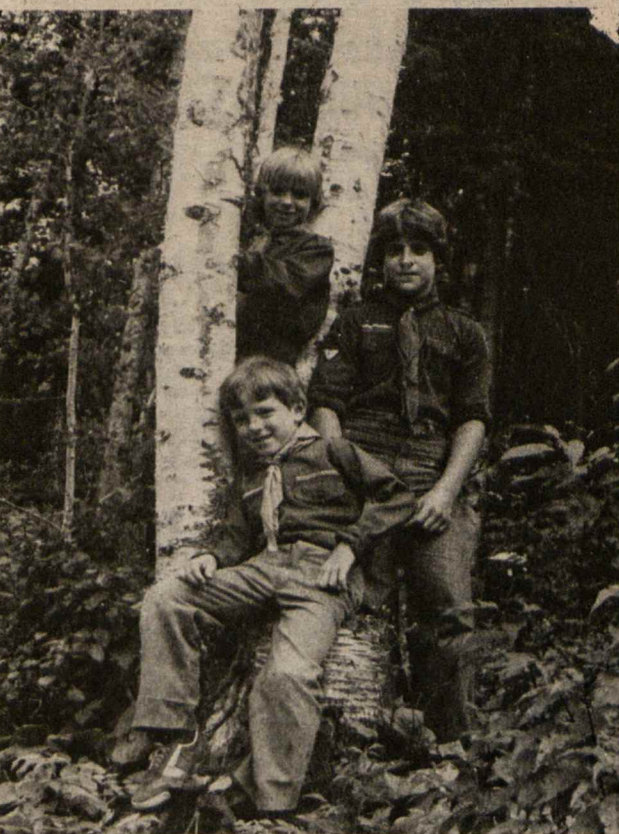
• Mirė Ona ŠEŠTOKIENĖ,
liko duklė Ona Pliuškonienė
ir brolis Augustinas Kudžma.

• JURĖNAS Julius, STAN-
KAITIS Juozas su sūnum, prof.
VYČAS Aleksandras ir jo
motina praleido atostogas
Kennebunkporte.

• SNAPKAUSKAS A. sunkiai
susirgo, paguldytas Notre
Dame Ligoninėje.

• ALIŠAUSKAS Augustinas
gydosi Montreal General Li-
goninėje dr. Leonos Rudins-
kaitės priežiūroje.

• RUSINAITĖ Andrėja Ma-
rija susižiedavo su James
A.W. PITT.

JAUNIEJI STOVYKLAUTOJAI BALTIOJE:

Andrius VALKA, Romukas OTTO, Marius VALINSKAS

Nuotr.: R. Otto

Mūsų Kredito Unijos narei
A J A
ONAI ŠEŠTOKIENEI
mirus, jos dukrai Onai PLIUŠKONIENEI
ir broliui Augustinui KUDŽMAI su šeimomis
bei visiems giminiams ir artimiesiems nuoširdžią
užuojautą reiškia -
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO
UNIJOJ "LITO" VALDYBA

Mme Yolande DULUDE

Guy PICHÉ

NEEILINIS KONCERTAS

Iš garsųjų operų ir ope-
rečių ištraukas dainuos solo
duo ir trio, kartu visi pa-
sižymėję solistai rugsėjo 27
d. AV bažnyčioje. Dalyvaus
mūsų solistė Gina ČAP-
KAUSKIENĖ ir jos kolegos,
su kuriais dainavo La Cigale
6 su puse metų. Prancūzai
dainininkai yra pagarsėję

menininkai: Yolande DULUDE
lyrinis sopranas, iškilusi
Montrealyje, gavo stipendi-
jas iš provincinės ir fēdera-
linės valdžios. Jų dėka tobu-
linosi Britanijoje ir New
Yorke pas garsiuosius dai-
navimo mokytojus.

Ji yra apkeliaavusi gastro-
liuodama su Montrealio bei
Quebec'o Simfoniniais Orkest-
rais Britaniją, Prancūziją,
Belgiją, Liuksemburgą ir Ka-
nados Vakarus.

Guy PICHÉ, lyrinis teno-
ras, baigęs dainavimo studij-
as ir dainavęs ypač daug su
Opera Guild kolektyvu. India-
nos Universiteto Operos
klasėje tęsė studijas, gavęs
amerikiečių stipendiją. Mi-
tikras apsileidimas.

Neseniai viešėjusi Montrealyje iš Australijos dail. Irena
JAKUBAUSKIENĖ sol. Ginos Čapkauskienės bute, prie savo
paveiklo, trečia iš kairės, šalia solistės. Pirmosios dvi -
Jieva Andruškevičienė ir Elena Lymantienė.

M. PHILIPPE IZZI
Président

SKAMBINKIT -

NETTOYEURS CLEANERS

\$1 kelnes
pristatant
ir atsiimant

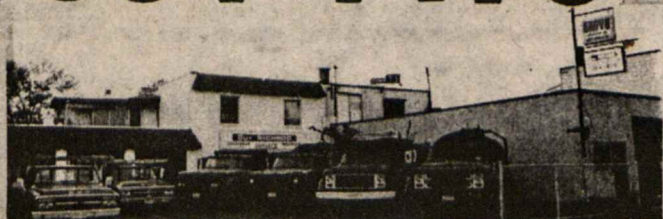
365-7146

7661-A-CENTRALE
St AVENUE, LaSalle 365-7146
495-90. AVENUE,
coin/ BAYNE, LaSalle 365-1143
2955 ALLARD,
Ville Emard 766-2667

GUY
RICHARD
ROOFER—COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patačas ir darbe atlikėjas jums gali būti stogengys Guy
Richard, kuris jau seniai lietuviams potamauja. Darbe atlieka sąžiningai
ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote
naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.
Chateauguay
Tel: 691-4763

5784 Verdun Av
Verdun, Que.
Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

25-jį KANADOS LIETUVIŲ DIENA

1. PENKTADIENI, spalio 10 d.
POEZIJOS - DRAMOS VAKARAS,

Hamilton Place mažojo teatro salėje, 50 Main St. W.
Programą atliks Hamiltono teatras AUKURAS ir Toronto teatras "AITVARAS"
Pradžią 8 val. vak. lėjimas - \$6. ir \$4.
JAUNIMO SUSIPAŽINIMO VAKARAS su šokiais
Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.
Gros geras orkestras. Pradžią 7:30 val. lėjimas - \$3.

2. ŠEŠTADIENI, spalio 11 d. 7 val. vak.

DIDYSIS SUSIPAŽINIMO VAKARAS,
Hamiltono Karių Salėje, 200 James St. N.
Gros J. Vaičiaus orkestras iš 10 asmenų.
Veiks baras, užkandžių bufetas, didelių laimikių loterija. lėjimas \$6, studentams \$4.

SPORTAS:

Krepšinio žaidynės. Dalyvauja Toronto,

HAMILTONE Š. M. SPALIO 10-12 DIENOMIS

Montrealio ir Hamiltono Komandos.

Žaidynių pradžia 10 val. ryto, Westdale gimnazijoje, 700 Main St. W.

Stalo teniso žaidynės, Hamilton Mountain Arena, 25 Hester St.

Šachmatų turnyras - parapijos salėje, 52 Dundurn St. N.

Dail. DAGIO PARODA, - Hamilton Place, patalpose, 50 Main St. W. Paroda atidaryta šeštadienį ir sekmadienį, t.y. spalio 11-12 d. d. KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS (Laikas ir vieta bus paskelbta vėliau)

3. SEKMADIENI, spalio 12 d.

PAMALDOS KATALIKAMS - 2 val. p.p. Katedroje, 714 King St. W. Pamaldų metu giedos jungtinis choras ir solistai: A. PAKALNIŠKYTE, V. VERIKAITIS.

PAMALDOS EVANGELIKAMS - 2 val. p.p. Latvių bažnyčioje, 18 Victoria Ave., S.

KONCERTAS - Hamilton Place salėje,

50 Main St. W., 4 val. p.p.

Programoje: Hamiltono "GYVATARAS" Toronto "GINTARAS" ir "ATŽALYNAS", Montrealio "GINTARAS", Mergaičių choras "ALDAS", vyrų choras "ARAS", Priskėlimo parapijos ir Aušros Vartų chorai. Solistė - Gina ČAPKAUSKIENĖ, akomponuoja - muz. J. GOVĖDAS.

lėjimas - \$10 ir \$8. Jaunimui iki 16 metų amžiaus \$5, ir \$4. Vietos numeruotos. Kviečiame įsigyti bilietus iš anksto. Rašykite arba skambinkite: J. Stankus, 121 Rothsay Ave. Hamilton, Ont. L8M 3G3, Telef: (416) 545-5432.

BANKETAS - VAIŠĖS, 7 val. v. Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.

Norį apsistoti viešbutyje skambinkite arba rašykite tuoj: M. GUDINSKAS, 308 Upper Kenilworth, Apt. 4, Hamilton, Ont. L8T 4G2, tel: (416) 386-1804. Užsakyta 50 kambarių, kurie turi būti užimti dvi savaites prieš šventę.

VISI KANADOS IR JAV LIETUVIAI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI ŠIOJE DVIDEŠIMT-PENKTOJOJ KANADOS LIETUVIŲ DIENOJE.

ORGANIZACINIS KOMITETAS

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS. VISŲ PAŽIŪRŲ ŽMONĖS JŲ SKAITO. PASIŪLYK JŲ SAVO DRAUGUI AR PAŽĖSTAMUI, ATSIŪSK PAVARDES IR ADRESĄ. LAIKRAŠTĮ SIŪSIME SUSIPAŽINIMUI IKI ŠIŲ METŲ PABAIGOS "NL"

LAIKRAŠTIS, KNYGA - GERIAUSIA DOVANA - NEIŠEINA IŠ MAMOS, NEREIKIA SUKTI IR GALVOS: TINKA KIEKVIENA PROGA - KAI LINKSMA, LIŪDNA IR KAI VISKO JAU GANA!

AR KAI BI SU SAVO VAIKU TIK LIETUVIŠKAI ???

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9881

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal Que.
Tel. 931-4024

PHARMACIENS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Quvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

PHARMACISTS

365-9742

365-0505

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., LL.B., B.C.L.

4701 Bannantyne,
Verdun, Québec
H4G 1E6 (kampas 2-nd Ave.)
Tél. Bureau: 769-8824
Résidence: 366-6245

NOTARĖ

Rūta Pocauskas B.C.L.

Notaire - Notary Title Attorney

5947 Park Ave. Montreal, P. Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161, Res. 453-9142

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS, B.A., B.C.L.

4 NOTRE-DAME E. SUITE 504

MONTREAL, QUEBEC H2Y 1B7 TEL.: 878-9534

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

3 Place Ville Marie, Suite 627
Montreal, P. Q. H3B 2E3
Tel: (514) 871-1430

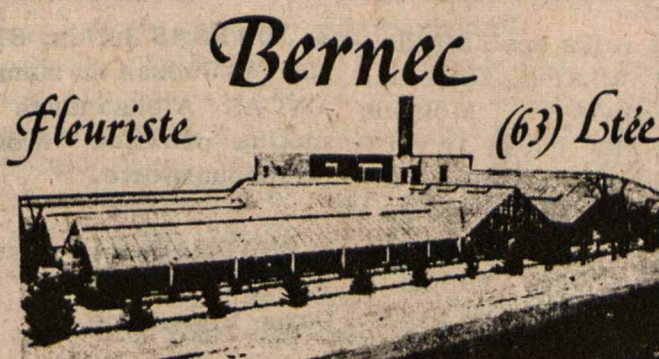
ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E. Suite 205
Montreal, P. Q. H2Y 3P6
Tel: 866-2063, 866-2064

SVEIKINIMAI IŠ MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖS

"NL" Redakcija gavo gražius sveikinimus iš Mokytojų Studijų Savaitės Dainavoje, JAV-se. Taip atsiųsta auka mūsų spaudai paremti. AČIŲ.

GĖLININKAS

MALONIAI, GREITAI IR PATYRUSIAI.
PATARNAUJA LYAIRIONIS PROGOMIS
LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS
SPECIALISTAS.

285 - 2e AVENUE, LASALLE 365-0511
QUE. H8P 2G7

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas -

• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Vasaros laikui sugojimas (Storage)
• Taisai ir remodeliuojai
• Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL. 288-9646

366-7818

PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Blvd. Lasalle, LaSalle, P.Q.

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De LaVerendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

* NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.
* NEJTIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
* MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS-!
* UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH
(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

DRAUDIMAS - DRAUDIMUI - NELYGU!

Palyginimui paimekime namų draudimą taip vadinamą "HOMEOWNERS POLICY"

GALI BŪTI:

PINIGAMS \$ 100, arba \$ 200.
AUKSINIAMS PAPUOŠALAMS \$1000 arba \$2000
IR DEIMANTAMS \$1000 arba \$2000
PINIGŲ RINKINIAMS \$ 100 arba \$ 200
PAŠTO ŽENKLŲ RINKINIAMS \$ 500 arba \$ 1000
SIDABRINIAMS DAIKTAMS ... \$ 2000 arba neapribota

INVENTORIUI - nuskaitanat už nusidėvėjimą arba mokant naujo daikto vertę

VASARVIETEI - vandalizmo nuostoliai padengti arba nepadengti

TIK KAINA - NEAPSPRENDŽIA DRAUDIMO VERTĖS!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC. Tel.: 722-3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6 %
Taupomasis s-tas 9.75 %
Pensijų planas 10.50 %
Term. ind. 1 m. 11.25 %

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 16 %
Nekiln. turto nuo 12.75 %
Čekų kredito 18 %
Investicines nuo 14.75 %

Duoda nemokamą gyvybės draudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.; penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais neįrašoma. Vėlavimų nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal
Tel. 273-9181 Namų: 737-0844

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE. SUITE 409
MONTREAL, P.Q. CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041